

קְרוֹב אֵלֶיךָ

מבית גילוי דעת

עבודת השמיים

ט"ו בשבט הגיע!

חג לאילנות, חג לאדם
מיכי יוספי • איטל כהן
• הרב עדין אבן ישראל

אופיר ממון, מחנך
ומשפיען רשת,
יצא לפני שלוש
שנים ללמוד את כל
התורה. רשמי מסע,
לרגל מחזור הלימוד
החדש ברמב"ם
היומי

גם מסע לא אלף
בפרקים מתחיל
בפרק אחד

הרהורים של
סבא טרי
אהרן רזאל

עדיף שתשתקו
עדה האוזר

נוע! נוע! סוף!
התוועדות קריעת ים סוף
עם הרב שבתי סלבטיצקי

**עין במר
בוכה ולב שמח**

חיילים בשורות זיהוי החללים
בטורים לרגל שובו של רן
גואילי הי"ד

רבנים

הועידה הארצית

עורבבי חזרות

לראשונה!
כרטיסים בעמ"ר 3

למען ילמדו

שהחיינו!

שלום חברים, ערב ט"ו בשבט שמח. איזה זמן מיוחד להתרגש, לשמוח, להודות ולהלל. אני מקווה שאתם עורכים סדר ט"ו בשבט כראוי. בסעודה שכזו יש תמיד אווירה מרוממת, שמחה ומיוחדת במינה.

שני הדברים המאוד נפוצים ביחס לט"ו בשבט – סדר ט"ו בשבט ונטיעות עצים – אין להם מקור הלכתי מפורש. ובכל זאת, אנחנו רואים שעם ישראל קיבל אותם באהבה ומשמר אותם לדורות.

סדר ט"ו בשבט התחיל מתקופת האר"י הקדוש והמקובלים בצפת, ואילו הנטיעות החלו בימי העלייה הראשונה, ביוזמתו של אחד המורים מזכרון יעקב שלקח את תלמידיו לשדה ואמר: "הרי אם ט"ו בשבט זה ראש השנה לאילנות, צריך שבארץ ישראל יהיו אילנות! זה הזמן הכי מתאים לטעת".

אמנם מהבחינה הבוטנית של עונות השנה זה לא בהכרח הזמן האופטימלי ביותר – אבל זה הכי מתאים מצד הנפש, כשמדברים על ראש השנה לאילנות, שיהיו גם אילנות בפועל. בכל אופן, עם ישראל קיבל את העניין של סדר ט"ו בשבט ושמח בו מאז ועד היום. ואשרי מי שזוכה להכין על שולחנו חמישה עשר מיני פירות – לכל הפחות – ולומר "לחיים, לחיים" לכל אלו שיושבים סביבו.

על האר"י הקדוש מסופר שהוא אמר שהגיע למדרגתו הרוחנית הנעלה בזכות כמה עניינים, ואחד מהם – שהקפיד להדר בברכת הנהנין. כל פרי שלקח לידו – הוא בירך עליו בכוונה והודה עליו.

חשבת על צירוף המילים הזה – "ברכת הנהנין". בתור אנשים שמכירים הלכה, אנחנו מבינים שזה סוג מסוים של מאכלים שעליהם אומרים ברכה מסוימת. אבל יש כאן עוד ממד עמוק יותר: ברכה למי שנהנה. זאת אומרת – יש לנו פה הזמנה רוחנית לתרגול:

ליהנות מהאכילה באמת. ככל שבן אדם נהנה יותר מאכילתו, כך הברכה שלו עמוקה יותר. וליהנות מהאכילה – הכוונה לאכילה בתשומת לב, בנוכחות מלאה.

סבל או הנאה

אתם יודעים מה זו תאוות אכילה? – זו שאלה רק לצורך ההתוודעות שלנו, לא כהגדרה הלכתית מוסמכת... – תאוות אכילה זו אכילה בלי תשומת לב. בלי לשים לב לטעמים, בלי למשש את הפרי, בלי להריח אותו, בלי באמת לטעום אותו. תזכרו: מראה, טעם וריח – ראשי תיבות מ.ט.ר. כך יהיה לכם קל לזכור. ותאוות האכילה – זה כשאנחנו מתעלמים מכל אלה.

לעומת זאת, תיקון האכילה (איזו מילה יפה – "תיקון האכילה"!) – זה ליהנות מהטעם, מהריח, מהמראה, בשימת לב, ועל כל זה לברך את הבורא. לזה קוראים "ברכות הנהנין".

לפעמים יש לנו תודעה מעוותת קצת: ככל שאנחנו יותר סובלים או יותר קורבניים, כך אנחנו יותר קדושים. אני לא יודע אם חלפה לכם פעם מחשבה כזאת, אבל זה תדר נפוץ – "הסבל מקדש את המציאות". אבל היום, בדורנו, ההנאה המתוקנת, ההנאה בקדושה – היא זו שמתקנת את המציאות.

ובכן, בכל פעם שתראו את הביטוי "ברכות הנהנין", זה יהיה לנו תזכורת: ליהנות ולהודות. והנאה אמיתית – זה לאכול בשימת

לב, במתינות, בהודיה.

עד כאן היה החלק הראשון של שיחתנו שנועד לעורר על סדר ט"ו בשבט. כל אחד יכול לערוך אותו, גם אם הוא לבדו בביתו הוא יכול לומר "לחיים" לקדוש ברוך הוא, "לחיים" לנשמות הסבים שלו או לצדיקים – אין הגבלה. גם אם בן אדם נמצא לבד לבד, או עם חבר אחד או עם שכן אחד – אין הגבלה לפעול את כל הברכה והטוב של סדר ט"ו בשבט.

חרדה באמצע הטיש

בט"ו בשבט גם אפשר לברך "שהחיינו" על פירות חדשים שטרם אכלנו. חשבו איזה מילים אלו: "שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה". תודה לך ה' שאני חי. תודה לך ה' שאני קיים. ותודה לך ה' שהגעתי. לפעמים אנחנו מאוד רוצים להגיע לאנשהו, יש לנו מטרות ויעדים. וכאן הברכה אומרת לנו: אתם יודעים לאן הכי חשוב להגיע? מה מטרת-העל? תודה לך ה' שהחיית אותי וקיימת אותי – הכל בשביל שאגיע לרגע הנוכחי, ו... אני מברך על איזשהו פרי. מדהים, לא? כאן אני מגיע לסיפור מיוחד. מסופר שבאחת השנים בט"ו בשבט, כשערך רבי יצחק אייזיק מספינקא זצ"ל, בעל החקל יצחק, את שולחנו בהונגריה כמדומני, הוא לקח את אחד הפירות כדי לברך עליו ברכת "שהחיינו", אחז בו והתבונן בו בכוונה עמוקה, ופתאום – בום! נשמע קול של זגוגיות מתנפצות והחלונות של בית המדרש נשברו.

מה קרה? התברר שכמה אנטישמים מהאזור זרקו אבנים לתוך היכל הטיש. אתם ודאי מתארים לעצמכם את ההרגשה הקשה באותה שעה – רגע אחד כולם היו באווירה של התעלות ודבקות ושמחה, ופתאום חוו חדירה אלימה של שנאה ואנטישמיות.

ואז קרה דבר מופלא: כאילו לא קרה דבר, רבי יצחק אייזיק המשיך, עם הפרי בידו, ובירך בהתכוונות מלאה: "שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה", וכולם ענו "אמן".

החסידים תמהו: למה הרבי מצא לנכון דווקא ברגע הכואב הזה לברך "שהחיינו" בכוונה כל כך גדולה?! הרבי טעם מהפרי והסביר: "עיקר עניינו של ט"ו בשבט, לפחות במנהגים שהתחדשו – סעודת וסדר ט"ו בשבט – הוא לעורר את חיבתה של ארץ ישראל ואת הגעגועים אליה. העניין הוא, שלפעמים ההיזכרות בגעגוע מגיעה דרך השליה: הגויים מזכירים לנו שלא כאן מקומנו, שיש לנו מקום אחר להגיע אליו. ובכן, גם על הכאב, הצרה והקושי – אם הוא מעורר את האדם אל המקום האמיתי שלו – גם על זה ראוי לברך שהחיינו".

הבנתם? אמנם לא שמענו שבן אדם מברך "שהחיינו" על מצוקה, וגם אין לזה מקור הלכתי מפורש. אבל בשעה של קושי שמעורר אותנו לפעולה – לרצות להשתנות, להימנע מהרגל לא ראוי, להתקדם למשהו ראוי – גם עליו אפשר לברך שהחיינו.

לחיים חברים יקרים. בסדר ט"ו בשבט השנה אפשר לקחת את הפרי החדש שעליו אנחנו רוצים לברך "שהחיינו", מתוך הודיה ושמחה על כל הטוב שיש בידנו, ולחילופין אפשר גם להיזכר גם במשהו לא נעים שקרה לנו אבל כזה שעורר אותנו לפעולה חיובית – ולכוון ב"שהחיינו" גם עליו. לחיים לחיים! ט"ו בשבט שמח!

הוא לקח את אחד הפירות כדי לברך עליו ברכת "שהחיינו", אחז בו והתבונן בו בכוונה עמוקה, ופתאום – בום! נשמע קול של זגוגיות מתנפצות והחלונות של בית המדרש נשברו

למען ילמדו

לראשונה:
אנו מתכבדים להזמין
את העוסקים במלאכת הקודש

ועידה ארצית

הרבנים עורכי חזופות

יום עיון מקצועי במעמד הרבנים הראשיים לישראל
ובהשתתפות גדולי הרבנים הדיינים והמומחים
ומאות רבנים עורכי חזופות וקידושין מכל רחבי הארץ

שי יוקרתי
במתנה

השקת
קרן מלגות

בהנחיית
ידידיה מאיר

סעודה
חגיגית

פאנלים
פרקטיים

שלישי • ז' אדר • 24.02 • אולם האחוזה • מודיעין

10:00 < 16:00 • להרשמה סרקו או התקשרו 055-931-8390

ואת עֲלִית עדה האוזר

מטפלת רגשית ומנחת סדנאות חסידות

על סערה ודממה

הרבה רעש, ואז שקט. כך מתוארת קריעת ים סוף.

הים הרועש בקולות הגלים העולים ויורדים, ואחריהם בא השקט. שקט של אדמה בטוחה המונחת תחת כפות רגלי בני ישראל.

צעקות התפילה העולות לשמים, ואחריהן בא הציווי: "מה תצעק אלי". ושקט.

רעש הגלים מלווה בקולות הצעקה. דממת האדמה עטופה בשקט האמונה.

כשר נחמן נסע לארץ ישראל, התחיל הים סוער מאד. רוח סערה חזקה טלטלה את הספינה, והנוסעים היו בסכנה גדולה מאד. התחילו כולם לצעוק אל ה' בקולי קולות, ורק ר' נחמן יושב דומם. התחילו לצעוק עליו בכעס, מדוע הוא שותק בעת צרה כזו. ור' נחמן שותק ואומר, הלוואי והייתם שותקים גם אתם. אם אתם תשתקו, ישתוק הים מעליכם גם כן. וכן היה, פסקו האנשים מלצעוק ושתקו. ואזי מיד "יקם סערה לדממה". דממה ירדה לעולם, עם שתיקתם.

יש תפילה בצעקת הלב, ויש תפילה בדממה.

יש תפילה שמנסה לאחוז את כל המילים, לומר את כולן, לבטא את הכל, להיכנס לתוך רעש פנימי של עומס מילים הנאמרות, שלא יתפספס שום דבר, שיהיה הכל מוחזק. ולפעמים המילים כבר הופכות לגיבור מילים מעמית, שיוצר רעש מיותר בנפש, ומונע ריפוי.

יש תפילה שמרפה מהצורך לומר את הכל, שיוצרת מראש שלא הכל יכול להאמר, שכל אדם צריך גם שקט פנימי שיאפשר לו ריפוי, שקט שהוא עצמו תפילה.

כשכתוב "אז ישיר", אומרים חז"ל שמכאן לתחיית המתים מהתורה. לשון העתיד, ישיר, רומזת לעתיד רחוק עוד יותר. השפת אמת מבאר, שאז, בתחיית המתים, יגיע זמן שבו ישירו באמת את כל מה שרצו אז לומר. עם ישראל בעצם רצה לומר הרבה יותר, והשירה שכתובה בתורה היא רק חלק ממה שבאמת היה בליבם לומר. השירה לא יכלה להכיל את כל מה שהרגישו אז בלב.

יגיע זמן שאז יהיה מימוש אמיתי במציאות. יגיע זמן שנוכל לבטא באמת את כל מה שבליבנו. העולם הזה הוא רק שברי דברים שרצינו לבטא. לדבר השלם אנחנו אף פעם לא מגיעים. אף פעם לא יכולים להביע את השלמות שלו. ההבנה הזו, שכעת זה חלקי, שכעת אי אפשר לצעוק, שכעת אי אפשר לאחוז בכל המילים, שצריך גם לתת לשתיקה קצת מקום, היא זו המולידה שירה. מילים לא סדורות, לא הגיוניות, הנוגעות ברגע טהור של הלב. מילים היודעות שבבסיסן יש שתיקה. שמראש מניחות שלא הכל ייאמר, ולא הכל יישמע, ומי שיזכה אולי וכו'...

וככל שאדם עוסק בדברים יותר אמיתיים וכנים, הוא עוד יותר מרגיש את הפער בין המתרחש בליבו לבין הביטוי שלו במציאות. ככל שאדם חי יותר באותנטיות את החיים, הוא יותר מרגיש את חוסר היכולת להביא לעולם בשלמות את כל מה שבליבו.

ואולי המילים האלו "אז ישיר" נוגעות באיזה רגע בחיינו, שאנחנו יכולים כבר עכשיו בהווה לאחוז גם בעתיד. לקבל שעכשיו זה חלקי, אבל גם לקבל השראה משלמות שתהיה בעתיד.

שירה שעולה מבפנים

עד שבושע שער לא יכולתי לקיים את הפסוק "ולמען תספר באוזני בנך ובן בנך", אלא שבערב שבת נולד לבני בכור בן - וכך הפכתי ל"סבא אהרן"!

מזל טוב! רק בשמחות. כעת אני סבא שיכול לספר ב"אוזני בן בני". מה אלחש

לו באוזן? הרי אני עצמי כבר שכחתי מה היה במצרים, איך קפצנו לגלים ומה הייתה המנגינה שם, ביבשה בתוך הים. אבל למדתי מאבי, שלמד מאביו, שצריך לספר. בחסידות אומרים ש"לספר" הוא מלשון "ספיר" - צריך לספר לילד על האור שיש בעולם, על האור שאנחנו צריכים לגלות.

על הפסוק "אז ישיר משה", רש"י כותב: "עלה בלבו שישיר שירה", ושוב: "אמר לו לבו שישיר". מה רש"י מנסה להדגיש? אני חושב שהבנתי. בעצם, מתחילת הקשר עוד בסנה הבורע, בורא עולם תמיד מצווה, מבקש ושולח - ומשה מבצע. "דבר אל פרעה", "לך אל פרעה", "כה תדבר", "כה תאמר". משה אינו עושה דבר מדעתו, וזו תפירתו כעבד נאמן.

פעם הייתי ליד אבי כששאלו אותי איך ילדיו גדלו להיות 'בעלי מנגינים'. מיד חשבתי בליבי על כל שעות האימון, על החינוך הקפדני ועל זה שהושיבו אותנו ליד הפסנתר מגיל שלוש... כבר חששתי

אבל אחרי קריעת ים סוף משהו מתחדש. אני רוצה שתתרגשו איתי: "עלה בלבו שישיר שירה". משהו ראשוני קרה - משהו שר מדעתו. הוא פשוט עוצר ומתחיל לשיר, בלי לשאול איש. זה בא מבפנים. והשירה הזו סוחפת את כל עם ישראל, ומש את הבריאה כולה. הרי יכול היה להיות כתוב: "וידבר ה' אל משה, אמור נא שירה לפניי", או "דבר אל בני ישראל, בצאתכם ממצרים שירו לפניי שירה". אבל לא. משה ובני ישראל עוצרים, נושמים, הלב גואה - ועולה על לבם לומר שירה.

איך מלמדים בן לומר שירה? פעם הייתי ליד אבי כששאלו אותי איך ילדיו גדלו להיות 'בעלי מנגינים'. מיד חשבתי בליבי על כל שעות האימון, על החינוך הקפדני ועל זה שהושיבו אותנו ליד הפסנתר מגיל שלוש... כבר חששתי להיכנס לזיכרונות הללו. להפתעתי, אבי מורי אמר בפשטות: "הייתי שר להם לפני השינה... וזהו". אתה רוצה בן שיגדל זמר? ספר לו על הניגון שבעולם. שיר לו שיר לפני השינה.

נסיים בבדיחה: חסיד יושב על ספסל במחלקת יולדות בזמן שאשתו בחדר לידה. הוא אומר תהילים בבכיות, דומע ומתחנן לפני בוראו. ככל שהצירים גוברים, הוא מוסיף ומתפתל בתפילותיו. כעבור כמה דקות יוצאת האחות ומבשרת: "מזל טוב! זו בת!". חיוך של אושר עולה על פניו. הוא נרגע, מנגב את הזיעה ואומר: "בת! איזו שמחה! כשתגדל ויגיע זמנה ללדת, לפחות היא לא תצטרך לעבור את מה שאני עברתי..." (חח)

חברים, שבת שלום, ולא לשכוח לעצור ולומר שירה. אף אחד לא יבקש מכם - עצרו, התבוננו, עד שתעלה השירה על לבכם.

יום פתוח

יום רביעי י"ז שבט, 4.2, 9:30 - 13:30

שנתיים ואת מתחילה את

השליחות שלך!

יריד לימודים לתואר ראשון

שילוב
מדרשה

ארוחה
10-2 ש"ח

בריכה
בקמפוס

מעונות
חנים שנה א'

מלגת
לימודים

לפרטים והרשמה:

rishum-jer@michlalah.edu | 053-8254356 | 02-6750724

מכללה ירושלים, רח' ברוך דובדבני 36, ירושלים

קופצים למים

מה הוא חושב שהוא עושה?
זה מסוכן!
מה עם הוא ימות?

ואז זה קורה – נחשון בן עמינדב קופץ למים ומתחיל להתקדם.
המים מגיעים לו לבטן? הוא ממשיך להתקדם, לחזה? הוא
לא נסוג, לצוואר? הוא נחוש, לאף? הים נבקע!

לנחשון אין חשבונות. ה' יתברך נתן יעד ברור – הר סיני, ואם
ה' אמר צריך לעשות. יש ים באמצע? זה לא העניין שלי, אני
כאן כדי לעשות את רצון ה' בכל מחיר.

עכשיו מסתבר שהכל שווה, גם בצד של הקדושה יש מי שמוכן
ללכת על ה' יתברך במסירות נפש.

זה הזמן לבקוע את הים ולהעביר את עם ישראל.

ב-י' שבט זהו יום ההסתלקות של האדמו"ר השישי של חב"ד –
האדמו"ר הריי"צ (ר' יוסף יצחק). הוא חי באחת התקופות
האפלות שעברו על עם ישראל תחת השלטון הקומוניסטי ברוסיה.

למי שלא הספיק להתעדכן עד לפני בערך 35 שנים השלטון
ברוסיה נלחם מלחמת חורמה בדת בכלל, ובפרט ביהדות. התנהגות
דתית מכל סוג שהוא הייתה פשע וגררה עונשים שונים שהגיעו
גם למוות במקרה הנעים, או גלות בסיביר במקרה הפחות נעים.
המוני המוני יהודים איבדו את הקשר שלהם ליהדות בשנים
הנוראיות ההן, וחלקם עוד לא שבו.

בתוך כל החושך הזה האדמו"ר הריי"צ ניהל מחתרת שלמה
של הפצת יהדות שכללה בין השאר: מקוואות, חדרים לילדים,
ישיבות, מוהלים ועוד ועוד, והכל מתוך סיכון אישי ברור. שם
המשפחה שלו – שניאורסון, היה ידוע היטב לשלטונות, והם גם
הניחו עליו את היד בסופו של דבר. גזר דין המוות שגזרו עליו
הומתק ברחמי שמים לגלות במקום יותר 'נוח' מסיביר, ובסוף
נגמר בשחרור ניסי.

כל זה כבר מרשים.

אבל מה שמרשים פי כמה וכמה היא העובדה שאת מסירות
הנפש האדמו"ר הריי"צ לא שמר רק לעצמו. עשרות ומאות חסידים
שפעלו בשורות המחתרת ידעו היטב מה עלול לקרות להם אם
יתפסו, ולצער הלב הם לא טעו. רבים מהם נתפסו, נהרגו, עונו,
נאסרו והוגלו כיד הדמיון הטובה על חוקרי המחלקה היהודית
במשטרה החשאית. כל זה לא מנע מהם להמשיך לעשות עוד ועוד
כדי לוודא שהגחלת היהודית ממשכה לבעור. חלק מהחסידים
שנאסרו או הוגלו, מיד אחרי השחרור חזרו לעבודה במחתרת,
עם כל הסיכון הנלווה.

את הכח לכל הפעילות וההתמסרות הזו הם קיבלו מהרבי
שלהם – האדמו"ר הריי"צ.

אז היום ב"ה מותר לנו להיות יהודים בגלוי ולא מחכה לנו
גלות בסיביר, אבל על הכח למסור את הנפש שהעבירו אלינו
נחשון בן עמינדב ואדמו"ר הריי"צ אסור לנו לוותר.

כל כך הרבה פעמים בחיים ה'קטנים' שלנו אנחנו נתקלים
במכשולים שונים שעלולים להחליש ולייאש אותנו, והכי גרוע
– לעצור אותנו ממילוי השליחות והמשימה שלנו.

במיוחד בדור שלנו, דור של משיח, אנחנו נדרשים ללכת על
ה' יתברך בלי כל החשבונות והאינטרסים האישיים.

פשוט להיות...

יהודים של מסירות נפש.

קריעת ים סוף.

ההאפי-אנד של שעבוד מצרים. הטובים עוברים, הרעים
טובעים, תסריט מושלם.

כנראה שבדיוק את הרש"י הזה פספסתם: "מלמד שהיו ישראל
נתונים בדין באותה שעה אם להנצל, אם להאבד עם מצרים". לכל
אלו שלא דוברים עברית אני אתרגם: בזמן שעם ישראל עומדים
על שפת הים הייתה אופציה שהם יטבעו ביחד עם המצרים.
הלם!

הוא מוכן ללכת על כל הקופה, לוותר על כל החשבונות
האישיים, העיקר שהמשימה תושלם.

בסוף שנה בה מצרים מובסת בעשר מכות נוראיות מורכב
למצוא אנשים שמוכנים לרדוף אחרי עם ישראל, צריך להיות
מאוד נחוש וחדור מטרה כדי לקחת את הסיכון הזה.

נחוש וחדור מטרה, זו ההגדרה למי שעומד בראש הפירמידה
– פרעה. אחרי עשר מכות שבסיומן הוא איבד את בנו בכורו
ומצא את עצמו מתרוצץ ברחבי גושן כדי לאתר את משה ואהרן
וללחוץ עליהם לצאת כבר ממצרים, הוא אמר רק לשמוח שזה
מאחוריו. הם מתבלבלים בדרך? שיהנו! זה לא העניין שלו.
הדבר האחרון שחסר לו זה לרדוף אחריהם.

טעות!

לפרעה יש משימה – להילחם בה' יתברך ובנציגות שלו כאן
בארץ גם אם יש לזה מחיר כבד.

לטובת העניין הוא מוכן לשחרר את האינטרסים האישיים.
כל המלכים נמצאים בסוף המערכה, מגיעים כדי לאסוף שלל
ל'אוצר המלכותי'? פרעה מביטיח למצטרפים שדרוג רציני – הוא
הולך ראשון ומתחלק איתם ברווחים. וככה במסע שכנוע רציני
הצבא המצרי המובס חוזר ולובש צורה.

אם חשבתם שהוא משקר, יש לכם טעות. כשהמצרים מגיעים
לשפת הים ורואים את עם ישראל הוא שם ראשון, מסתער קדימה
נטול חשבונות אישיים, רק המשימה נמצאת לו מול העיניים.

מה שפרעה לא יודע זו העובדה הפשוטה שכבר מזמן אין לו
בחירה, הוא בסך הכל על הלוח שה' יתברך מזיז למטרות
הפוכות בדיוק מהמטרות שלו.

עכשיו המצלמה מסתובבת.

עם ישראל רואה את פרעה ומתחיל לצעוק אל ה' ואל משה,
ואז מתקבלת ההוראה: "דבר אל בני ישראל ויסעו". הם צריכים
להתחיל להתקדם. לאן? לתוך הים.

... אין מתנדבים. כל אחד אומר: "אני לא ראשון, שמישהו
אחר ירד לשם".

זה רגע של דין נוראי.

בצד אחד יש משימה שמוכן לשים את עצמו על המלחמה בה'
יתברך עד הסוף, בלי חשבונות, ובצד השני אין מי שמוכן להיות
קונטרה ולתת לפרעה פייט.

ואם ככה, אז אולי עדיף שכולם כולל כולם כבר יטבעו בים
חלילה.

עוד תהיה עוד תהיה, במה טוב יהיה

המלך בכבודו ובעצמו שנותן לנו חיבוק דרך החיים, דרך המצוות, דרך התורה – אנחנו זוכרים שמה שאנחנו פוגשים זה את ההתחדשות האינסופית. הצמיחה הבלתי פוסקת.

ביציאת מצרים נגלה הקדוש ברוך הוא לבני ישראל בשמו – אהיה. כמו אומר לכל אחד ואחד מאיתנו: כוח החיים הוא אינסופי. אתם מחוברים אליי, וגם אם כרגע אתם בכור תחתיות, משועבדים בעול מלכויות, אתם עוד תהיו. אני נושא אתכם אליי, ומלמד אתכם את סוד ההתחדשות הבלתי פוסקת.

המים מתחדשים, המחשבה מתחדשת, האור מתחדש, וממילא גם אנחנו צומחים ונובטים בכל חודש מחדש. המשנה עיתים ומחליף את הזמנים ומחדש בטובו בכל יום תמיד. וכשאנחנו פוגשים את המציאות בעיניים כאלו, וזוכרים שהמלך בעצמו נמצא מאחורי הלבושים, שהתורה היא חיים אינסופיים, ושכל מה שנראה מול עינינו הוא רק ההתחלה של השלב המופלא הבא – אנחנו מאמינים. כל אחד ואחד יכול להאמין בכוח החיים שנובטים בו. להיזכר ולקרוא בשם ה' – עוד אהיה!

(לע"ג גבריאל אברהם בן רחל)

יש תהליכים בחיים שאנחנו עוברים, אבל כשמתבוננים אחורה אנחנו לא תמיד מצליחים לתאם בין מה שקרה בחוץ למה שקרה בפנים. לכאורה בחוץ היינו במקום אחד, אבל בפנים משהו אחר לגמרי כבר התרחש. אפשר לראות את זה במוחש בסיפורים של בעלי תשובה. יש התרחשות פנימית שאין לה שום אזכור בחוץ, זרמים תת קרקעיים של התחדשות שאין להם סימן. מי שיראה את הנפשות מבחוץ יספרי עליהן סיפור אחד, כשבעצם מה שקורה כאן הוא כבר אחר לגמרי. השבוע התחלנו חודש חדש. עברנו את שיא החורף, צללנו דרך טבת, המיצרים, והקור, ועכשיו מתחיל חודש מסוג אחר.

רוב הזמן אנחנו נפגשים עם מה שקורה מול העיניים. מה שנוכח זה מה שנמצא. אבל בחודש הזה, אנחנו פתאום מפנים מבט פנימה, אל מה שמתרחש מתחת. השרף עולה באילנות, ובשפת הנפש שלנו: מתחילה תנועה חדשה של צמיחה. מתחילה התעוררות תת קרקעית שעוד אין לה שום סימן, אבל היא כבר משרתת את האביב.

אנחנו חיים בעולם שרואה לעיניים. אנחנו פוגשים את סוף המעשה, אפילו שהמחשבה תחילה הייתה ועברה, והיא זו שיצרה את כל מה שלפנינו. זה נכון ברמת הפרט, שהתהליכים שאנחנו עוברים כרגע יתנו את פירותיהם בעוד חודש, חודשים או שנים, וזה נכון ברמת הכלל, שמציאות החיים שלנו היא פרי העמל של הדורות לפנינו, ואנחנו עסוקים בחריש וזריעה של מה שינובט ויצמח ויתגלה בדורות הבאים. אנחנו פוגשים את העולם, את מה שקיים, ומתבקשים להעמיק ולהזכיר לעצמנו שמה שנמצא כאן בעומק הוא גבוה לאין ערוך.

בעל התניא מתאר זאת במשל יפהפה (פרק ד):

מה מים יורדים ממקום גבוה למקום נמוך, כך התורה ירדה ממקום כבוד, שהיא רצונו וחקמתו יתברך, ואורייתא וקדשא בריך הוא כלא חד ולית מחשבה תפיסא ביה כלל. ומשם נסעה וירדה בסתר המדרגות ממדרגה למדרגה בהשתלשלות העולמות, עד שנתלבשה בדברים גשמיים וענייני עולם הזה, שהן רב מצות התורה ככלן והלכותיהן, ובצורפי אותיות גשמיות כדיו על הספר, עשרים וארבעה ספרים שבתורה נביאים וכתובים, כדי שתהא כל מחשבה תפיסא בהן, ואפלו בחינות דבור ומעשה שלמטה ממדרגת מחשבה תפיסא בהן ומתלבשת בהן... ואף שהתורה נתלבשה בדברים תחתונים גשמיים, הרי זה כמחבק את המלך דרך משל, שאין הפרש במעלת התקרבותו ודבקותו במלך בין מחבקו כשהוא לבוש לבוש אחד בין שהוא לבוש כמה לבושים, מאחר שגוף המלך בתוכם. וכן אם המלך מחבקו בזרועו, גם שהיא מלבשת תוף מלבושיו, כמו שכתוב: "וימינו תחבקני", שהיא התורה שנתנה מימין, שהיא בחינת חסד ומים.

התורה שלנו, ממנה יוצאת הוראה לעולם, אבל עוד לפני כן – היא עצמותו יתברך ממש ("אורייתא וקדשא בריך הוא כולא חד"). היא סוד. היא גבוהה, ויקרה, ומלאת חיים. התורה שלנו נמשלה למים, כי המים מחלחלים. הם מתחילים מלמטה, ומגיעים אל תחתית התחתיות. כל עוד לא יהיה מה שיעצור אותם הם יוסיפו עוד ועוד. התורה מתחילה מעליוני העליונים, ומגיעה עד הגשמיות ממש. עד אותיות הספר, עם הדיו והכתב, זה שבסופם צריך גניזה. הקודש שבה מופיע בגלל שהיא מתחילה מעצם החיים, עצם הקודש שמתגלגל עד פרטי הפרטים של התורה ומצוותיה.

התחדשות בלתי פוסקת

ולמה זה כל כך יקר לנו לדעת זאת, ומה הסוד הגדול בהבנת המשל הנפלא הזה?

כי מים הם חיים, הם נוגעים בחיים עצמם. רצה ה' יתברך שהבריאה לא יכולה להתקיים ללא מים. כל דבר כדי לצמוח צריך מים. גם העצים והצמחים, וגם האדם. המים הם מה שירד כל החורף, וכעת מתחיל השרף לעלות באילנות. המים שמחיים אותנו, עם ישראל, היא התורה הקדושה שעולה באילנות שאנו – כי האדם עץ השדה. וכשאנחנו זוכרים שמה שמחיה אותנו בכל עת היא האלוקות,

בואי להעמיק בלימוד
התניא בתכנית
ייחודית וירטואלית

השבוע במעיינותיך

ערבים פתוחים לקהל הרחב

בית מדרש ירושלמי
סדר ט"ו בשבט
והתועדות עם עדן גולדמן
מדרשת מעיינותיך ירושלים
שני 19:00

בית מדרש בכפר
מבט מבפנים-סדרה • חיה פוגאטש
שיעור תניא • מתילדה חיות
מדרשת מעיינותיך כפר חב"ד | שלישי 19:30

שיעור תניא
שיעור תניא • הרב אמחיה אבן ישראל
מדרשת מעיינותיך יפו 51 ירושלים | רביעי 20:30

נביעה בית מדרש לנערות
שיעור חסידות • הרב יואל בייטש
סדנת גרפולוגיה • אתי בורוכוב
מדרשת מעיינותיך ירושלים | חמישי 17:00

ימים פתוחים
לקראת תשפ"ז
לפרטים והרשמה → 054-9210131

מעיינותיך

איטל כהן

שרף וחיות

איזה דבר זה התחדשות. מנוגד לכל הגיון וסדר. העיניים שלנו רואות חורף, גשם ומלא בוך והחקלאים רואים פירות מתוקים, עסיסיים. משהו מסתיים ומתחיל. כמעט ביחד.

בגמרא מתואר עוף חול מיוחד שחי אלף שנים. קם וישן וקם. ולמה דווקא הוא? כי לפי המדרש הוא לא הסכים לטעום מעץ הדעת, ולכן כל אלף שנים הוא זוכה להתחיות. (במקום אחר הוא גם נקרא 'אורשינה').

התורה היא רפואת הלב. לא פחות.

לפעמים הנפש שלי כל כך עייפה, ואני כמעט יכולה להאמין לכל הקיפאון הזה, לשלכת, כמעט מוכנה להאמין לתחושה (הכל כך מוחשית) שאין סיכוי לשינוי. המצב ממש על off -

ואז בא החול. תנועה. זה מפחיד, אבל מה שמדהים שזו תנועה ששייכת לעץ החיים. עוף החול לא טועם מעץ הדעת - הוא מאמין בהתחדשות. הוא לא קונה עד הסוף את כל החדשות / עדכונים / הודעות קהילה / סיכום שבועי... הוא יודע שיש תנועה. יש אוויר בין הכנפיים. ברווחים האלו, שם מקופלים הפחדים, התפילות והאמונה. חיים שלמים. אבל לראות את התנועה הזו - זו כבר גאולה. זו כבר הסכמה לצאת מגלות הדעת והדמיונות. לראות שיש עוד. יש אין סוף ברוך הוא.

באמת.

חודש שבט.

בית שמאי מאמינים במנות מים. מהשמיים. לשיטתם, א' בשבט הוא הזמן בו "יצאו רוב גשמי שנה". לעומתם, בית הלל מאמינים בזמן, מתי תעבור "רוב תקופה" (הקור) וזה לשיטתם מתרחש בט"ו בשבט.

מתחת לפני השטח עולה הקריאה לשים לב אל הפירות החונטים מכאן ואילך - שגדלים מכח גשמי השנה החדשה.

השרף הזה שעולה באילן, בעץ החיים: השרפים, הרצונות, המלאכים, המחשבות - מה שלב ההתפתחות שלהם? מאיפה מגיעה מתיקות הפרי - מהגשם או מהקור? (בעז"ה איזה דובדבנים מחכים לנו הקיץ, וואו!!) זמן עליית השרף קשור לגידול הפירות, בטבע וגם בנפש:

מה אני צריכה כדי להתחזק באמונה כשאני מרגישה את החריפות הזו? (חורף, חרפה והזמן הפחות נוצץ שלנו) מהם מנות 'קור' (החדות, ריכוז, התכנסות, איסוף) שבבילי? ומה מסמל הגשם? (רחמים,

חסד, שפע, גדלות)?

זה עדין כל כך. כל עץ זקוק לכמויות אחרות, הרבה מים. מעט. קור חזק. קור עדין. חום...

והאדם - הוא עץ השדה. אנחנו נקראות לשים לב.

לזהות שרף עכשיו - זו בעצם פעולה עתידית!

ט"ו בשבט, אם כך, הוא בעצם חג הנבואה. נבואת ארץ ישראל. לא מספיק שאספר לעצמי ש"יהיה בסדר" (נו באמת), אני רוצה לראות בעיניים. וכדי לראות אני מתבקשת לרשום. לתת לשרף לעלות, גם אם שורף לי. כי עץ החיים בשבט - שורשיו בשמיים. באמת. אפילו משה רבינו מבאר, לפי המסורת, את התורה בחודש שבט.

זה הזמן. למה? ככה. כי פעם בשנה כולנו - כל תושבי הארץ הקדושה הזו - עופות חול. כי למרות. ובגלל. ואלף תירוצים - יש התחדשות. זה חוק יסודי בריאת הבורא ועולמו. לפי אחת הדעות, בניסן נברא העולם ובכ"ה אדר הייתה תחילת הבריאה. לפי הדעה הזו, ט"ו בשבט הוא ארבעים יום לפני הבריאה. עוד בטרם. כשעלה במחשבתו תחילה. כשעלה השרף...

גם בטבע היהודי, זה היום בו נקבע תחילת המחזור החקלאי של עצי הפרי. הבורא יתברך הוא 'חקלאי' הראשי שלנו. זכינו. ואנחנו? מהלכות בחקל - בשדה החיים: נוטעות, מזרימות מים, מייבשות, מוסיפות, עוטפות. חקלאות בת קיימא. חייא וקיימא.

בט"ו בשבט הזה אני מבקשת ומתפללת לרשום רצונות, חלומות ושאר שרפים, להניח אותם. להשאיר רושם בטבע. להטביע את חותם עץ החיים.

לתת מקום להתחיות. לאסוף זרעים, לשתול תפילות,

לזהות שרף וחיות. זה קודש.

יהושע מילר

מחשבות לפרשת השבוע

מתורת הבעש"ט

מאבק על הכיסא

וַיֹּאמֶר כִּי יָד עַל יַד וְיָהּ מִלְחָמָה לְהָ בַעַמְלָק מִדֹּד דָּר (א, טו)

הזאת כולה אף היא חלק ממאות אלפי חיילים שכבר שנתיים מתאמצים לטובת מטרה משותפת ורבת פרטים. כל חלק מהמאמץ הזה מרכיב את הכלל ומבטא את הכלל. וכל הזרוע הצבאית הזו אף היא מחוברת לעם שלם שמתפלל ומייחל ומתפלל עוד, ונושא את כל הכלל ואת רן בפרט בליבו ובפיו. כאשר חייל בודד בפועל חושף אותו, הוא אצבע של כלל האומה. הוא לא עובר משהו פרטי בלבד, הוא הוא עם ישראל.

ככה גם ה' מתגלה בעולם. כל הנפשות ברואיו, כל הנשמות הן הדהוד של הא-להות. כשאדם בצער, מסתבר שהוא חווה צער שיש לשכינה, אבל בגלל שהאדם הוא גילוי א-לוהי בתבנית מצומצמת ("צלם אלוקים") הוא חווה את הצער הזה בזיקה ישירה לנסיבות חייו הספציפיות, כאילו זה צער שלו - אז זה לא. כשאדם מבקש ישועה, שיחלצו אותו מצער, הוא מסוגל להפנים שהוא מבקש את הבקשה הזאת עבור ה', שמבקש גילוי מלא בעולם, שמבקש שהאדם יהיה גילוי מלא בעולם שלו.

תפיסת המציאות המצומצמת ביותר היא של עמלק - ה' לא קשור לעולם. לא מעניין אם לפני רגע אתם חושבים שמישהו קרע לכם את היים. אין כלום. אין רוחניות, אין ערכים אבסולוטיים שמרחפים מעל המציאות. יש אותי, יש אותך, ויש את החרב שלי. אין איזו הילה מרחפת עליכם, הנה תראו איך אני תוקף אתכם. ואנחנו, גם אם אנחנו לא נלך לרצוח ולשרוד אנשים, אנחנו בהחלט יכולים ליפול לתפיסה הזאת - שאנחנו לבד כאן, מנותקים מה' ומהזולת, והחזק שורד. כסא ה' לא שלם כאשר הוא מנותק מתודעתם של בני האדם. העולם והאדם שנפתחים למודעות הא-לוהית הזאת, הם אלה שישלימו את הגילוי הא-לוהי, את ה'שם' של ה' בעולם. כל המשאלות שלנו הם בעצם ששם ה' יהיה מלא, שהחיים שלנו יהיו מלאים, כחיים שהם עצמם גילוי של ה', ואז "כל העולמות מלאים טוב וברכה".

יש פסוק אחד בלבד שמתאר את ההתרחשות הטבעית הפיזית במלחמת ישראל ועמלק: "ויחלש יהושע את עמלק ואת עמו לפי חרב". כל שאר המלחמה (על שמונת פסוקיה) מתוארת במונחים רמזיים ובמעשים סמליים, וברור שמדובר כאן במלחמה שהחלק העיקרי שלה מהותי ותיאולוגי. המילה 'יד' מופיעה שבע פעמים, ואף אחת מההופעות האלה לא עוסקת ביהושע הנלחם בפועל; לא ברור למה דוחים את המלחמה למחר אם עם ישראל תחת מתקפה; ומה הקשר לכס של ה'? הבעל שם טוב מזמין אותנו לרענן את נקודת המבט שלנו:

"כי יד על כס י"ה וגו'". ודרשו רבותינו ז"ל במדרש (תהלים פרשה ט') ש"אין השם שלם ואין הכסא שלם עד שימחה שמו של עמלק". שמעתי בשם הבעל שם טוב זי"ע פירוש הפסוק (תהלים כ) "ימלא ה' כל משאלותיך", דידוע "בכל צרתם לו צר" (ישעיהו סג), ועל דרך דכתיב (תהלים צא) "עמו אנכי בצרה", ואיתא בתיקונים (תיקון ו') "צווחין ככלבין ולית מאן דיתער בתיובתא לתברא בית אסורין דלהון" [= צורחים כמו כלבים, ואין מי שמתעורר בתשובה כדי לשבור את בית הכלא שלהם]. דעיקרה דתשובה צריך להיות למען כבודו יתברך שמו, לתקן ולהסיר צערה מעוונותינו. וצריך האדם בכל בקשותיו, שיהיה כוונתו למען כבוד השכינה שיתמלא השם ברוך הוא. וזהו "ימלא ה'", פירוש: שיתמלא ה', "כל משאלותיך" - זה יהיה כל בקשתך. וכשהאדם כול כוונתו רק למעלה, אזי גורם לה עלייה ונעשה ייחוד בתמניא אתו... וכשההיות הם מלאים, כל העולמות מלאים כל טוב וברכה.

אדם כלוא בתוך עצמו. מבחינתו הוא סוחב את החבילות שלו, ומתאמץ לצלוח את האתגרים שלו. עד שלא יוכח אחרת - הצרות שלו הן רק שלו, ואף אחד לא יכול להבין אותו. הבעל שם טוב הקדוש פותח קצת את הסכר בין האדם ובין אביו שבשמים. רמה ראשונית של הבנת דבריו היא שכל צרה שאני חווה כואבת לה' כמו שכואב לאב כשהוא רואה שבנו תקוע ושבור. אביו הכי היה רוצה לחלץ אותו מהמשבר, לחיות את חייו בשבילו לכמה רגעים, להחזיר אותו לדרך המלך ולתת לו את ההגה בחזרה כשהרכב כבר נוסע על שישים קמ"ש בכביש ישר. אבל הוא לא יכול, ואולי גם בעומק יודע שבנו צריך למצוא בעצמו את הדרך הבהירה. אז הוא איתו בצער. או שהוא מחזיק לו את היד, או שהוא עם לב שבור על כך שילדו שבור.

כך האדם לעולם אינו לבד. וגם בעומק בקשתו לשגשג - הוא מכוון גם על אביו שבשמים, שישמח בו, שה' יסתכל עליו מלמעלה ויחייך, ויאמר לכל המלאכים שצופים בחייו: 'תראו, הוא עבר את זה יופי. הוא בונה את העולם שלי. איך הנשמה שלו פורחת, איך הכוחות שלו מניבים פרי'. או: 'מה הוא עובר, רחמים עליו. איך הלב שלי יוצא אליו'. צער שלנו זה צער של ה', הצלחה שלנו זאת הצלחה של ה', ואנחנו רוצים להיות ברכה אם לא למענו אז למענו.

חייל אחד, זרוע האומה

אבל, נראה שהבעל שם טוב עסוק ברמה אחרת של חיים. נראה שהוא מטשטש עוד יותר את הגבולות בין ה'אני' של האדם כפי שהוא תופס את עצמו ובין ה' שלכאורה יושב בשמים על כסאו וצופה למרחוק. זה לא רק שיש ה' ויש אדם ויש אכפתיות ביניהם וצעידיה משותפת. אלא אנחנו, בני אדם, ובעצם כל ההווה, מסוגלים להיפתח לתפיסת עצמי אחרת. שאנחנו הגילוי של ה'. שהנשמה שלנו אלוקית ממש, כלומר שאנחנו ביטוי של אלוקות בעולם, ולא רק בני אדם עצמאיים שבמקרה נתקעה להם חתיכת אלוקות בין הצלעות. אנחנו חלק מהגילוי הארצי של הקב"ה (ראו ליקוטי מוה"ר"ן פ"ט, תניא ליקוטי אמרים ב, ובזוהר ג, עג על ההקבלה בין קוב"ה וישראל. האמירה הזאת מהזוהר התגלגלה בספרי אחרונים כ"ישראל ואורייתא וקב"ה כולא חד").

דמיין את קבוצת החיילים הנחושה שמצאה את רן גואילי ברוך ה'. זה מן הסתם היה אדם פרטי אחד או שניים שבסוף חשף את דמותו. אבל קשה להאמין שהאדם הזה התבלבל לחשוב שהוא לבד עשה מעשה. הוא היה חלק ממאמץ מרוכב של מאות חיילים וחוקרים שבטח עווד מאות אנשי מודיעין במשרדים ומעבדות, שבחנו ידנית אינסוף חומר. כל הקבוצה הזאת מורכבת מכל פרט ומתגלה בכל פרט. וכל הקבוצה

גני שלווה
נותנים תקווה, משנים חיים.

**כשח'ינוק
בא"ם
ערכים!**

גני שלווה

הרשמה לפרשת תשפ"ז נפתחה!

2 גני עירייה בסטנדרט הגבוה בירושלים לגילאי 3-6

בגני שלווה פועל צוות חינוכי מנוסה,

שנבחר בקפידה ומלווה בהכשרות מקצועיות שוטפות.

גישה למרפאות
בעיסוק וקלינאיות
תקשורת

חדר
סנדלון

חוגי
העשרה

גימבורי

אולם
ספורט

תוכניות תגבור
של מוכנות קריאה
וכתיבה לכיתה א'

בגני שלווה השילוב הוא דרך חיים.

הילדים גדלים בסביבה המטפחת קבלה ואהבה
לצד התפתחות אישית וחברתית.

אל תחכו! מספר המקומות מוגבל!

**לרישום
באתר
העירייה:**

לפרטים והכרות: בתיה 0548163150
מרכז שלווה, דרך שלווה 1 ירושלים.

גן שלווה צעירים- סמל מוסד: 2225 | גן שלווה בוגרים- סמל מוסד: 12225

האחרון לחזור

טורים אישיים מחיילי הרבנות הצבאית,
עם שובו של רן גואילי הי"ד

עם בוא גואילי

יוסי דניאל, גדוד המאנ"ח המטכ"לי,
מחנה שורה

סוף סוף אתר הוא לפנסום
את דמעותינו לא נחסם
עת חזר לוחם שקפץ ראשון
בלב אמיץ, חביב חביב אחרון

אל עמך האהוב חזרת,
בגאון גדולה את כלם אחדת
הגיע הזמן לסגר מעגל
אחרי כל גל וגל וגל

ואחרי שמונה מאות ארבעים ושלושה
אז ישיר ישראל את השירה
מגן עלומים, איש יקר, רני
שכבד ומשענתך המה ינחמני

בשבוע הזה שאנו קוראים בו: "ויקה
משה את עצמות יוסף עימור" המבצע
יצא אל הפועל,
והיום, יום שני, ח בשבט, אחרי עמל
ויגיעה מצאנו אותו.

כתבתי לי:

כורעים ובוזקים
שוללים ומזכים
חשוף וסמוני
מקנים מאמינים
שליחה לצלומים
הכל בחזקת סומים
עד
שמכריזים
ממרומים

ה' פוקח עורים
ה' מתיר אסורים
ובת קול מפוצצת בראש הרים
קרן ישראל להרים
תם ונשלם
ושבו בני לגבולם

מגן עלומים
למנוחת עולמים

אותר לפרסום

ישראל שאג, יס"ר דרום

השורות הבאות נכתבו במסגרת המאמצים
להשבתו של החטוף האחרון - רני גואילי
הי"ד, בו נטלו חלק פעיל חיילי יס"ר דרום.
לפני חודש יצאנו למבצע.

כתבתי:

מגן עלומים
שרידי עלומים
אדוני השוטר
איפה אתה מסתתר
לשם אני חותר
חופר וחופר
מה נעשה,
אנחנו מכורים
מכורים לגבורים
ולתת להם כבוד
ולתת להם קברים.

המבצע נדחה.

באותה שבת קראנו "כי איך אעלה אל אבי
והנער איננו איתי..."

יום שלישי הקרוב! ט"ז בשבט התשפ"ו

משנהו ישן מבתדיל!

לרגל תחילת המחזור החדש של הרמב"ם היומי
המהדורה החדשה במחירי עלות

הרמב"ם היומי * 4531 * Yad14.co.il

המדע • אהבה • משים • קדושה • הפלחה • ירעים

הרמב"ם
יומו

הרמב"ם
ומבואר

המדע

הלכה למעשה

עיונים

ביאור הרמב"ם

מקורות

מקורות

המרשם: פרק אחד, פעם ביום

שאלה מתקילה בבית הספר הזמני באילת **לא הבהילה** את המורה משדרות < אם אתם עמוסים בשיעורי תורה, זה בדיוק הזמן לקחת על עצמכם **עוד שיעור** > לקראת מחזור הלימוד החדש **ברמב"ם היומי**, על שני מסלוליו: השנתי (שלושה פרקים ליום) והתלת-שנתי (פרק אחד ליום), ישבנו לשיחה עם **אופיר ממון**, עורך דין ומשפיען רשת בהווה לצד היותו מורה בנשמתו, ששיתף אותנו בפרק אחד שהפך לו את היום ("**זה מסע מדהים**"), איך קביעות קצרה הביאה אותו ללמוד את כל התורה ("**באמת, כל אחד יכול**"), ומה ההמלצה שלו ללומדים המתחילים (**את זה שמרנו לסוף**) >> בדוק ומנוסה

אוריה ג'ורי

כאשר אופיר מדבר על חינוך בני נוער העיניים שלו נוצצות: "אני יודע לומר על עצמי שאני טוב בללמד. בתחילת הדרך אמר לי מחנך ותיק, שמורה טוב צריך לדעת להעביר מסר אחיד שיוכח לכלל התלמידים בכיתה. **יְיָ דַבֵּר שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים מְשָׁל** - מה הייתה גדולת המשלים של שלמה המלך? שהוא היה יודע להעביר מסר אחד ברמות שונות של הפשטה. המטרה של המורה היא לא רק להעביר את

התיכוני 'קבוצת יבנה', שם הרגשתי שמצאתי את מקומי ופרחתי בלימודים.

"בשנות התיכון המאוחרות כבר הרגשתי איך אני מוצא את המקום שלי בעולמות ההוראה וההדרכה. את כיתה י"ב סיימתי בגיל 17, ובמשך תקופה עד הצבא הייתי מתרגל בכיתות. לאחר שהשתחררתי מהצבא ראיתי את הייעוד המקצועי שלי בעולם ההוראה והלכתי ללמוד תואר ראשון בחינוך".

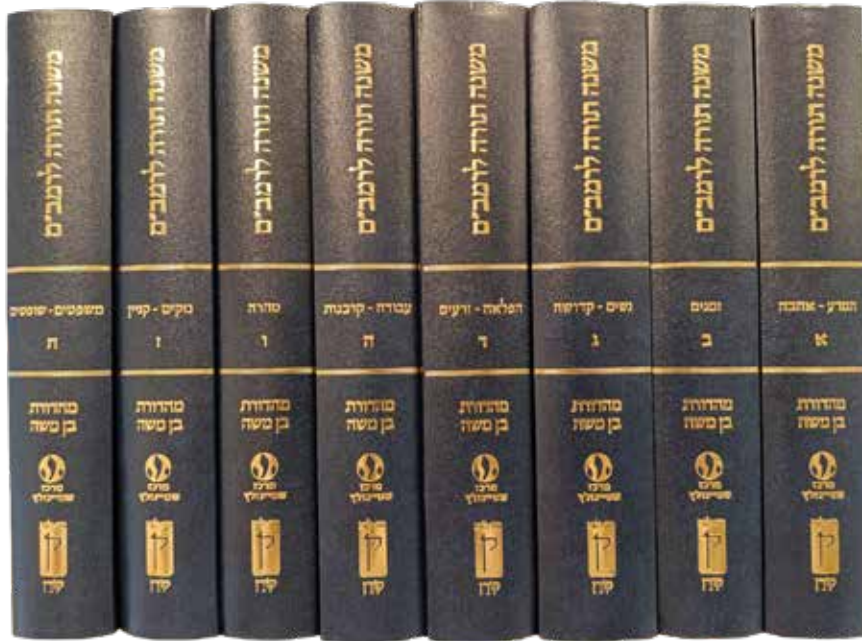
"נולדתי בשנות השמונים בעיר שדרות לאבא ואמא שהיו מורים בכית הספר. החיים היו פשוטים, ויחסית לשנים המאוחרות יותר - גם שקטים. בכיתה ז' יצאתי מבית הספר העירוני והלכתי ללמוד בישיבה תיכונית. באופן אישי, אני זוכר את המעבר ממסגרת בית הספר לישיבה שבה אתה לומד גמרא ופוסקים מבוקר עד ערב, כחוויה שלא עשתה לי טוב, ולכן בכיתה י' עברתי לבית הספר

החומר אלא להבין את ליבם של התלמידים, מה קשה להם ומה חסר להם, ולהצליח להנגיש להם את הדברים מתוך הטמעה של אהבת הלימוד”.

“אני זוכר”, הוא מספר, “שכאשר לימדתי מחשבת ישראל בכתי הספר הדתיים, הרגשתי איך השיח בכיתה הופך להיות עמוק. הרי התלמידים מכירים את סיפורי התורה, אבל כשפתאום אתה מביא בפניהם את דברי המהר”ל או את תורת הרמח”ל, הם נחשפים לעומקים שלא הכירו. כשבכיתה מתפתח דיון על האופי של תורת החסידות לעומת המוסר, אתה מרגיש איך אתה פותח צוהר חדש בעולם של התלמידים”.

במהלך השנים לימד אופיר בעיקר בבתי ספר דתיים, אבל בשנים האחרונות למקצוע עבר ללמד תנ”ך בבית ספר ממלכתי. “כשנכנסתי לכיתה ביום הראשון, נזכרתי בבדיחה העצובה על המורה ששאל את התלמידים: ‘מי שבר את הלוחות?’ וכולם ענו: ‘המורה, מבטיח, זה לא אני...’. אתה פתאום פוגש בתלמידים שלא מכירים את אברהם אבינו או את משה רבינו. כל שרשרת הדורות והמסורת של עם ישראל, לצערנו הרב, זרה ומנוכרת להם”. לדבריו, “לימוד תנ”ך בבית ספר כללי זו שליחות אדירה, זו תחושה אחרת לגמרי”.

“כשאני מלמד תנ”ך”, אומר אופיר, “אני לא עושה זאת כדי שהתלמידים שלי יעברו את מבחן הבגרות – אם כי כמובן הם משקיעים בלימודים וגם נבחנים בהצלחה – המטרה מבחינתי היא להחיות בפניהם את סיפורי התנ”ך ולחבר אותם לזהות שלנו כעם”.

להצטרף לצוות החינוכי שילמד את ילדי המפונים בבית הספר. לקחתי את משפחתי וירדנו דרומה. בימים הראשונים למדנו בכיתה מאולתרת – על ספסל בטיילת של אילת – ולאחר מכן התחילו להקים כיתות מסודרות ככל הניתן.

“באחד הימים נכנסתי לכיתה לשיעור תנ”ך. בכיתה ישבו כ-40 תלמידים, חלקם תלמידי משדרות, וחלקם נערים ממקומות אחרים שפוננו. פתאום, רגע לפני שאני פותח בשיעור, אחד התלמידים הצביע ושאל אותי שאלה מפתיעה: ‘המורה, בשביל מה בכלל צריך ללמוד תנ”ך?...’ אמרתי לו: ‘אני מבין שאתה לא שואל על לימודים בכלל, כמו מתמטיקה והנדסה, אלא דווקא על התנ”ך?’ והתלמיד השיב לי: ‘כן, מתמטיקה זה חשוב, זה נותן כלים לחיים. אבל מה התנ”ך נותן לי?’

“אני זוכר שבאותו רגע הרגשתי איך הקב”ה מכניס לי את התשובה לפה: ‘סתכל על הסרטונים של החיילים שנכנסים כעת לעזה להילחם במסירות נפש. מה הם צועקים לפני הכניסה הקרקעית? את משפט פיתגורס?! הם צועקים ‘שמע ישראל!’ מתמטיקה ואנגלית לעולם לא יעניקו לך את המשמעות לחיים ולא יסבירו לך למה אתה כאן ועל מה אתה נלחם!’. הרגשתי איך כל התלמידים בכיתה, שכולם עברו חוויה כזו או אחרת במלחמה, קיבלו את התשובה והתחברו אליה”.

במקום בטוח. בדיעבד, בשבוע שלאחר מכן קיבלתי עשרות תגובות מעוקבים שכתבו לי שרק בזכותי נודע להם שלא מדובר רק בטיילים אלא בנוכחות מחבלים ברחובות, ובזכות המסר הזה הם התחבאו במקום בטוח.

“באותה שבת היינו כ-15 אנשים בכיתה, אצל ההורים שלי. אני, אחיי ואחיותיי ועוד ילדים קטנים. הבית היה ממש סיר לחץ. היינו נעולים במשך שעות ארוכות בממ”ד, כשמחבלים מסתובבים ברחוב. במהלך היום הבנתי שפנינו למערכה ארוכה, ואמרתי למשפחה שבצאת השבת אני יוצא מהעיר עם הילדים. תכננו תוואי נסיעה כמה שיותר בטוח ויצאנו לדרך. המראות היו קשים, והעיר הייתה נראית כמו לאחר מתקפה קשה. רק כשהגענו לצומת ברור חיל ופגשנו בכוחות הצבא, הרגשנו שיצאנו מאזור הסכנה”.

משפט פיתגורס בכניסה לעזה?

“יום לאחר פרוץ המלחמה כבר יצרתי קשר עם התלמידים שלי, שוחחתי עם כל אחד מהם כדי להעניק לו תחושת ביטחון וגם כדי להיוודע אם מישוהו מהם זקוק לעזרה. כבר באותו שבוע התחלתי להתנדב בעוטף, כשבכל יום הייתי נוסע מהמרכז ומביא אוכל וציוד לחיילים בישובים. הרגשתי שזו החובה והזכות שלי לתרום למערכה.

“באותם ימים שהינו במרכז אצל קרובי משפחה, ועוד לא היה ברור לאן פנינו מועדות. מספר שבועות מאוחר יותר החליטה הממשלה להקים את עיר המפונים באילת, וקיבלתי הצעה

מצאתי ויגעתי – לא תאמין?

ואיך הגעת לרמב”ם היומי? “לפני כמה שנים הרגשתי שאני זקוק להתרעננות. התחלתי בהליך של הסבת מקצוע, ונרשמתי ללימודי משפטים במכללה האקדמית

מלחמה

כתושב שדרות מבטן ומלידה, עבר אופיר – ובהמשך גם משפחתו – סבבים רבים של מלחמות ואירועי טרור. שדרות היא העיר הישראלית הקרובה ביותר לרצועת עזה, ובמשך למעלה מ-20 שנה היא ספגה מטחי טילים.

איפה המלחמה תפסה אותך? “בליל שמחת תורה תשפ”ד, פותח אופיר ומספר על אירועי פרוץ המלחמה, “חגגנו את ההקפות בבית חב”ד עד שעה מאוחרת בלילה. מוקדם בבוקר התעוררנו לקול האזעקות והמטחים, וברגעים הראשונים חשבנו – כמו בשנים האחרונות – שמדובר בעוד מטח קטן מעזה, ובזה תם הסיפור. אבל הדקות עברו והמטחים לא פסקו. בסביבות השעה 7 בבוקר שמעתי צורר ריית שנורה מרכב חולף, ואתה שומע את ‘אפקט דופלר’ מתרחש ממש מתחת לבית שלך... הבנתי מיד שיש חדירת מחבלים לעיר, ושלא מדובר בעוד ‘סבב’ כמו שהתרגלנו. בשל פיקוח נפש פתחתי את הסלולרי וראיתי שכל הדרום תחת מלחמה, אבל דווקא בתקשורת של הציבור בשדרות לא היה ממש ברור מה קורה. עדכנתי ששמעתי צוררות ירי, ושיש להסתתר ולהינצל

וכנגדן אלף ספינות בים, ובכל יום ויום נוטל נאד של קמח על כתיפו ומהלך מעיר לעיר וממדינה למדינה ללמוד תורה... בקיצור, כל יהודי חייב ללמוד תורה כל יום, וזה יכול להיות כל דבר, משנה או גמרא וכדומה, אבל אני אישית ממליץ על לימוד הרמב"ם היומי. זה מסע מדהים שהעשיר אותי ברמת הרוח, וברמת הידיעות והמושגים שלי. כשאתה נוגע בכל צדדי התורה, בצורה מעמיקה, זו חוויה מיוחדת במינה.

"הזכרתי קודם את הרב עדין אבן ישראל, והאמת היא שהוא נתן לי אישית 'בוסט' רציני בנושא של לימוד הרמב"ם היומי. זכיתי להיות בהתוועדות שלו בבנייני האומה לפני מספר שנים, וזו הייתה חוויה עמוקה שעד היום אני זוכר לטובה. הוא סיפר שהייתה לו תקופה מסוימת בה הוא היה עסוק בכמה פרויקטים גדולים במקביל, והוא הרגיש שהוא לא מצליח להתקדם בכלום. כחסיד הוא הלך לשאול בעצת רבו, מתוך מחשבה שהרבי ייעץ לו איזה פרויקט לתעדף ואיזה להוריד מסדר היום. להפתעתו הרבי אמר לו: קח על עצמך פרויקט נוסף... זאת אומרת, כאשר יש לנו זמן מיותר – אנחנו נוטים לבזבז אותו. ודווקא כשאנחנו עמוסים ועסוקים – אנחנו מנצלים את הזמן ויודעים לפנות עוד חלון זמן ללימוד התורה. "עם כל הצניעות, אני רואה צורך לשתף שאם אני כאדם שעבד תקופה ארוכה מחוץ לעיר ובילה הרבה זמן בנסיעות, בתנאי מלחמה, מתוך מאבק ציבורי מול גורמי ממשל על כך שתושבי שדרות יחזרו הביתה רק אחרי פעילות צבאית משמעותית בעזה, ותוך כדי למד משפטים והתעסק בהתנדבות באגודת

צריך להתרשם מההסתכלות הכוללת של הרמב"ם על קיום המצוות ולראות לאלו פרטים ודיוקים בהלכות ובענייני השקפה הוא נכנס. איזו יראת שמיים והתייחסות אורתודוקסית יש לו - לא רק תפיסה סוציולוגית-חברתית, שגם היא חשובה, אלא מרכז חייו הוא הפן האמוני-האלוקי

בתורה? אם אומר: עשיר הייתי וטרוד הייתי בנכסי, אומרים לו: כלום עשיר היית יותר מרבי אלעזר? אמרו עליו על רבי אלעזר בן חרסום שהניח לו אביו אלף עיירות ביבשה

ספיר הסמוכה לשרדות. באותו זמן הכרתי את הרב יאיר רונטל, השליח של חב"ד בקמפוס, והוא סיפר לי על מבצע מיוחד שהתקיים באותם ימים על ידי ארגון הרמב"ם היומי, לקראת תחילת המחזור החדש דאז, במסגרתו ניתן לרכוש את כל הסט של הי"ד החזקה, עם ביאור מיוחד של הרב עדין אבן-ישראל (שטיינזלץ), במחיר מוזל, והציע לו לרכוש אותו ולהיכנס ללימוד בקביעות.

"באותה תקופה לא הכרתי את לימוד הרמב"ם היומי, אבל הדמות הגדולה של הרמב"ם, התבונה העמוקה שבכתבים שלו והסיפורים המיוחדים ששמעתי אודותיו גרמו לי לרצות להכיר את התורה שלו מבפנים בצורה רצינית ומסודרת. ובכלל, מציעים לך סט מהודר במחיר מוזל - לא תיקח?

"התחלתי ללמוד בכל יום פרק אחד. עובר יום, שבוע וחודש - ואני מצליח להתמיד. בעבר הייתי לומד גמרא או משניות, אבל ההתמדה הזו של לימוד פרק אחד ביום יש בה עוצמה אחרת. אתה יודע שאם אתה ממשיך להתמיד ומסיים את כל המסלול, מחכה לך בסוף הדובדבן - אתה מקיף את כל התורה כולה. הרי, כמו שהדגיש הרבי מלובביץ' שייסד את מסלול הלימוד היומי, הרמב"ם הוא הפוסק היחיד שמקיף את כל ענפי התורה, ורק באמצעות החיבור שלו יכול כל יהודי ללמוד את כל הלכות התורה.

"מחזור הלימוד הזה - פרק אחד ביום - נמשך למעלה מ-3 שנים שהיו אינטנסיביות ברמה האישית והלאומית. המלחמה שפרצה ושינתה את חיינו, הפינוי משרדות, המעבר לאילת ובחזרה, לימודי המשפטים התובעניים, ההתמחות בפרקליטות וכו' - ועם כל אלה אני עדיין ממשיך, פרק ביום, בלי לוותר. לפני כחצי שנה נפטרה אימי ז"ל, לאחר אשפוז ארוך של מספר חודשים. במהלך ימי השבעה לא יכולתי כמובן ללמוד, ובשבת שלאחר הקימה מהשבעה ישבתי והשלמתי את הפרקים החסרים.

"תמיד אפשר למצוא סיבות למה אין זמן ללמוד או שלא כדאי להתחיל עכשיו", מחייך אופיר, "אבל באמת, כל אחד יכול. וגם אם פספסתי יום, אני אשלים למחרת או בשבת קודש, אז יש יותר זמן פנוי. אבל העיקר - תמיד להישאר על הגל ולהיות חלק מקהל ענק של לומדים שבכל יום מתעמקים באותו פרק. כך, גם ברגעים קשים, כשיש לנו שאלות או נפילות, התורה נמצאת איתנו והיא העוגן שלנו".

את הרצון תביאו מהבית

לימוד הרמב"ם היומי שייך באמת לכל אחד, גם לאנשים עובדים?

"האם אנשי עמל עסוקים יותר מרבי אלעזר בן חרסום?" משתמש אופיר בדברי הגמרא. "הרי הגמרא אומרת שבית דין של מעלה שואלים את העשיר: 'מפני מה לא עסקת

האם להוציא פיסטוק מתוך צלחת קשיו זה מותר או אסור? אלו דברים בסיסיים ופשוטים שיהודי צריך לדעת, ואם אתה לא מרענן את הלימוד – איך תדע?

חכם לא מסתכל שמאלה

חלק ניכר מהעיסוק שלך עובר דרך הרשתות החברתיות. בפעם האחרונה שבדקתי ראיתי שיש לך עשרות אלפי עוקבים. מה אתה אומר שם לעם ישראל?

“ברשתות אני מדבר אל קהל העוקבים שלי בענייני דיומא. אני רואה את עצמי כיהודי מאמין, מהגוש האמוני-לאומי. ואם בעבר היינו רגילים לשמוע דעה

סביר להניח שחומר רב של גמרא ומדרשים לא היה כתוב לפניו אלא הכל היה חקוק בזיכרון שלו. מלבד זאת, דרך החשיבה של הרמב"ם גם היא מיוחדת. כמשפטן אני נדרש לפרק סוגיות ביומיום, ואני רואה איך הרמב"ם כל הזמן עורך אבחנות, התרגות ומייצר כללים וגם חריגים היוצאים מן הכלל. זה מדהים”.

האם לימוד הרמב"ם היומי מסייע לך בשמירת המצוות ובהקפדה על ההלכה?

“בוודאי, המשנה אומרת “לא עם הארץ חסיד”.” תגיד לי, אפשר להיות יהודי ירא שמיים ומקיים מצוות בלי לדעת הלכות? כמה יהודים שומרי תורה ומצוות לא מכירים את הלכות בורר בשבת?

הסטודנטים, ובכל זאת מצאתי את הזמן שלי לשבת וללמוד את הרמב"ם היומי – אני בטוח שהרבה מאוד אנשים אחרים, שעסוקים יותר או פחות, יכולים גם הם למצוא את הזמן לכך. קשה לומר שאין ליהודי כמה דקות ללמוד פרק אחד ברמב"ם היומי. אפשר להיכנס מהטלפון הנייד לאתר של הרמב"ם היומי ולמצוא שם החומר מונגש בצורה ברורה, או לחילופין להסתייע בספרוני הלימוד. פתרונות יש בשפע, צריך רק לרצות”.

עיניים של נשר

“אני שומע לפעמים אנשים”, רואה אופיר לנכון להאיר על תופעה שמטרידה אותו, “גם מתוך הקהל הדתי, שמתייחסים אל הרמב"ם כאיש רוח וחוקר שהתעסק בעיקר בהווייה החברתית של המצוות ופחות בחיבור האלוקי שקיים בהן. באוזוני שמעתי פעם הרצאה מאדם דתי שטען שלדברי הרמב"ם הקרבנות הם עניין חברתי בלבד שנועד לאנשים פשוטים. זה מאוד מפריע לי, כי אנשים יכולים לפתח גישה כזו רק בגלל שהם לא הכירו מספיק את הרמב"ם לרוחב, ולא למדו משנה תורה לפי הסדר. אני זוכר שלפני כשנה למדנו ברמב"ם את הלכות שגגות, ושם הרמב"ם כותב שאדם חייב להתייחס לקרבן בכבוד ראש וברצינות, ואם המחשבה שלו לא תהיה מוקדשת לכך – הקרבן פסול”.

“אני שואל את אותם אנשים: האם פסיקה כזו מתיישרת עם התפיסה שלכם על הרמב"ם? בעיניי, אי אפשר ללמוד את מורה הנבוכים בלי להכיר בצורה מסודרת את הי"ד החזקה. צריך להתרשם מההסתכלות הכוללת של הרמב"ם על קיום המצוות ולראות לאלו פרטים ודיוקים בהלכות ובענייני השקפה הוא נכנס. איזו יראת שמיים והתייחסות אורתודוקסית יש לו – לא רק תפיסה סוציולוגית-חברתית, שגם היא חשובה, אלא מרכז חייו הוא הפן האמוני-האלוקי”.

“נוסף על כך, הרמב"ם ללא ספק הוא אנליסט, בעל מוח וחשיבה עמוקה שקשה היום לתפוס אותה בכלל. אפשר רק להתפעל מהעובדה שאת החיבור העצום הזה כתב הרמב"ם לפני 800 שנה, בלי מאגרי מידע תורניים או אפילו גמרא מהדורות ויילנה...”

המורה קייבלת תוספת זמן

לא הספקת להירשם השנה לתואר שני?

מכללת הרצוג מאפשרת לך
להצטרף לסמסטר ב'
בחוגים: מחשבת ישראל, תושב"ע ותנ"ך

הירשמו עכשיו!
הלימודים נפתחים בִּט"ז באדר

הרצוג. לדעת. לחנך.

לפרטים: 077-9915242 או היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il

היצר הרע נכנס בנו ומנסה להפיל אותנו: זה הרבה! איך תספיק את הכל? אבל זה מה ששלמה המלך רומז לנו: הסתכלו על צד ימין! כל פרק קטן שסיימתם, כל דף שהפכתם - זה הניצחון שלכם!

עצמים: מה הייעוד שלנו? והנה כאן נמצאת התשובה: הייעוד הראשוני שנתן ה' לבניו של אברהם הוא 'לעשות צדקה ומשפט', זה הדבר שצריך להיות עמוד האש לפני המחנה - המשפט והצדק. גם כמשפטן וגם כמשפיען רשת אני תמיד מובל ברעיון של חברה צודקת, מתוקנת יותר, עם מערכת חוקים שוויונית ללא איפה ואיפה, ושנביא כולם יחד לתיקון עולם".

מה תאחל לקוראים ולמצטרפי המחזור החדש של לימוד הרמב"ם?

"קודם כל, אחל הצלחה למצטרפים החדשים, ואני ממליץ ללומדים המלצה חשובה: לא ללמוד רק בעיניים ובלב אלא לקרוא בקול, תוציאו את המילים בפה. "והגית בו" - תהגו אותם. כך תזכו לקיום את מצוות 'והגית' כהלכתה, ותרגישו את הערך המיוחד שבלימוד.

"והנה חיזוק נוסף למתחילים: שלמה המלך אומר 'לב חכם לימנו, ולב כסיל לשמאלו', וראיתי דרש מתוק שאומר שבשפת הקודש אנחנו כותבים מימין לשמאל. אבל כאשר אנחנו בתחילת הדרך או הספר, אנחנו נוטים להסתכל על סוף התהליך בצד שמאל - לראות את כל כרכי ה"ד החזקה על מאות עמודיהם - ואז היצר הרע נכנס בנו ומנסה להפיל אותנו: זה הרבה! איך תספיק את הכל? אבל זה מה ששלמה המלך רומז לנו: הסתכלו על צד ימין! כל פרק קטן שסיימתם, כל דף שהפכתם - זה הניצחון שלכם! יום אחר יום, פרק אחר פרק. מה תפסידו מלהתחיל? ■"

אחת בכלי התקשורת, אני חושב שכיום יש הרבה יותר מודעות והבנה למחנה הלאומי בנושאי הליכה של עם ישראל, וגם מתכוננו אנשים מבינים שזו לא בושא לומר את דעתנו בכל נושא.

"אני מאמין בתיקון אמיתי, מתוך גיוון של דעות והכרה בצד האחר. בטקס מצטיין הדיקן במכללת ספיר נשאתי דברים שהבסיס להם היו הפסוקים שאמר הקב"ה לפני הפיכת סדום ועמורה: 'המכסה אני מאברהם אשר אני עושה? ... כי ידעתיו למען אשר יצווה את בניו ואת ביתו אחריו, ושמר דרך ה' לעשות צדקה ומשפט'. הרבה אנשים שואלים את

כשהלב יוצא מהמסתור והקשר מתחיל לפרוח איך פגיעות שלא נאמרת מתחפשת לביקורת - ומה קורה לזוגיות כשהאומץ להיחשף סוף-סוף נכנס לחדר

על ספת הטיפולים עם חנה דיין

"מבררים מה כאב לך לפני שכעסת, איפה היית פגוע?" שאלתי. "הרגשתי לא מוערך", ענה. "את החלק הזה אתה צריך לשתף. תזכור, כשעולה לך ביקורת יש שם לרוב מאחורי זה פגיעות שמנהלת אותה." "כן, אבל אני מרגיש בעיקר את הכעס שיש בתוכי כשאני מבקר אותה." "נכון, אבל זה לא הרגש הראשוני, לפני זה יש רגש של פגיעה, עלבון, אי נראות, חוסר ערך, בדידות... המעבר לכעס זו דרך לא להרגיש ולהכיר ברגש הראשוני של הפגיעה. העבודה היא לזהות אותו, להסכים להיות בו ולשתף במילים פשוטות: במקום להגיד: 'למה את לא?' תגיד: 'אני מרגיש לא מוערך'." "ומה אני אמור לעשות עם כל המילים הקשות שריקי מאשימה אותי? איך אני אמור להתמודד עם זה שהיא כל הזמן באה אליי בטענות וביקורות קשות כל כך?" שאל.

פשוט לשתוק, הבנתי עם עצמי שאין לי מקום לזה כי זה רק יכעיס אותה יותר", ענה בועז. "בועז, אתה משתף אותי רק כשאני מתפרצת, בוכה או כועסת", ענתה לו ריקי בכעס. "כן, אני באמת מרגיש את זה, שאני מגיב ולא יחם שיתופים", אמר לה. "היוזמה שמתבקשת פה היא יוזמה רגשית שמשפיעה על הקשר. התגובות הרגשיות שלך היא הישרדותית. גבר משפיע הוא גבר שמביא פגיעות מיוזמתו, משתף בכאב לפני שריקי 'דורשת' את זה." "בועז, אם היית פשוט אומר לי שקשה לך עם הריחוק, לפני שאני מתפרצת, זה היה משנה את כל התמונה". "אבל איך מביאים פגיעות? איך שאני מביא פגיעות היא ישר נפגעת ומתעצבנת", אמר בועז. "ברור, כי הוא מביא את הכעס שלו באמצעות ביקורת, הוא בא אליי בטענות...". "אמרה ריקי. "את רואה? איך אפשר בכלל להביא משוה פה בינינו?" אמר בועז. "כשהפגיעות לא נאמרות היא מתחפשת לביקורת, היא לא נקייה, נחווית כתוקפנות ומפספסת את המטרה", עניתי. "אז מה עושים?" שאל בועז.

הוא באמת הגן עליך, כשהיית קטן, מפני עוצמות של רגשות שלא יכולת לפגוש ולהכיל, אבל היום - לא רק שהוא לא משרת אותך אלא הוא פוגע בך", המשכתי. "אז איך משנים את זה? מה אפשר לעשות?" שאל בועז. "קודם כל כדאי להפסיק להילחם בזה", אמרתי. "אבל נמאס לי מזה", התעצבן בועז. "השלב הראשוני לשינוי הוא לזהות את המנגנון, לקבל אותו בחיים שלי ולהסכים לראות אותו בפעולה. אתה מרגיש שאתה מזהה את המנגנון הזה בחיים שלך?" שאלתי את בועז. "מוזרה? זה פס הקול של החיים שלי", ענה בועז. "בוא רגע נתבונן בו. מתי יצא לך לפגוש אותו השבוע?" שאלתי את בועז. "כשריקי התלוננה, התחשק לי להגיד לה כמה אני מרגיש שהיא לא רואה אותי וכמה אני פגוע, אבל העדפתי

"קשה לי, אני מרגיש שהחשיפה הזו מאיימת עליי", אמר בועז. "וכשאתה לא חשוף אני מרגישה שכל הקשר הזה בינינו ריק", הגיבה ריקי. "שימו לב, מתוך השיחה ביניכם מתגלה שהקושי הוא לא בהיעדר רגש. הקושי הוא בחשיפת הפגיעות בתוך הקשר עצמו. סך הכול הרגשות החיצוניים זורמים בסדר, מול אנשים בעבודה או כעס על ההורים, אבל הרגשות שבתוך הקשר? הרגשות האלה נחסמים. למה זה קורה?" שאלתי. "כי אני מרגיש שאם אני אביא את הכאב שלי אני אפגע בריקי ואהרוס את כל האווירה, נתחיל לריב ויהיה לא נעים", ענה בועז. "אתה בכלל לא מוגן עליי, זה רק פוגע בך כשאתה ככה, אתה מוגן על עצמך", ענתה ריקי בכעס. "על עצמי?" שאל בועז בפליאה. "כן, זה יכול להציף כאב שאם תפגוש אותו ייפתח פה סכר שלא תוכל לשלוט בו. יצרת מנגנון הגנה ששומר עליך והוא מביטח לך שאם לא תהיה חשוף, אז תהיה מוגן. אבל במציאות, חוסר החשיפה פוגע ומעמיק את הריחוק", הסברתי. "אז למה שאני אחזיק כזה מנגנון אם הוא פוגע בי בסופו של דבר?" שאל בועז. "זה מנגנון ישן שהיה הכרחי בעבר,

ריקי ובעוז ישבו מולי, זוג שממש אפשר להרגיש עד כמה הם אוהבים וכמה איכפת להם אחד מהשני, וביניהם גם התחולל ריחוק שרק הלך וצומח והתעבה עם השנים. "אני מרגישה כל כך לבד בקשר הזה, שכל הקשר הזה פשוט תפעולי. בזה אנחנו אלופים, אולי אפילו הווג המצטיין במדינה. אבל בעומק, אני מרגישה כל כך לבד. בועז כזה סגור עם עצמו ולא משתף, אני הרבה פעמים שואלת את עצמי אולי הוא נכה רגשית?" פתחה ריקי. "אני באמת לא מבין איך היא יכולה להגיד עליי כאלה דברים", בועז לא יכול היה להישאר אדיש, "תראי איך אני עם הילדים ואיך אני משתף אותך כמה שקורה לי בעבודה ואיך הרגיוזו אותי או פגעו בי", המשך. "אבל מה עם הרגשות שנוגדים כאן? במרחב הווגי ביניכם? בקשר עצמו?" התערבתי ופניתי לבעוז. "איוזה רגשות?" שאל בועז. "כאב שאתה מרגיש כשריקי לא רואה אותך? כל הפגיעות הזו שאתה מרגיש שלא מתייחסים אליך? כאלו אתה חסר משמעות בבית הזה?" שאלתי. "השאלה הזו יצרה שתיקה ארוכה.

להדבק בארץ הטובה

הרב עדין אבן ישראל

שיחה לט"ו בשבט שיחה בישיבת תקוע, ט"ו בשבט תשע"ד

(תהילים א, ג) ולא "כערער בערבה" (ירמיהו יז, ו). "עץ שתול על פלגי מים אשר פריו יתן בעתו ועלהו לא יבול". בשביל זה אני צריך ללמוד את העץ, אני צריך לראות עץ אחד. בן אדם רואה עץ שמצמיח פירות, והוא יוכל להגיד: "הנה, העץ שלי צומח, הנה, יצא לו פרי". אני מסתכל על העלים, והכנימות לא אכלו את כל העלים.

אני מסתכל עליכם אני מתחיל לחשוד שאתם בלי ידיים בלי רגליים. אם היו לכם ראשים כאלה גדולים, אז הייתי אולי מוחל על זה, אבל אני לא רואה את הראשים האלו שיכולים לקרוא ש"ס בבלי ישר והפוך עם סיכה.. אז אם כך, אולי כדאי שיהיה לכם גם ידיים גם רגליים גם עיניים לראות ואוזניים לשמוע; כל אלו הם מתנות שנתן הקב"ה לבני אדם. לא כולן צריכות להיות מקצועיות, אבל כשהקב"ה נתן לבן אדם עיניים, ויש לו עיניים והן לא רואות, נתן לו אוזניים והוא אוזניים לא שומעות, נתן לו אף והאף לא מריח, נתן לו ידיים והן לא עושות שום דבר חוץ מאשר לגרד את האף - תחשבו על בן אדם כזה, יש אנשים כאלה...66 לשם העניין הזה אנחנו יושבים ו"אוכלים מפריה", ואפשר לפחות להסתכל על "טובה". יש צד בט"ו בשבט שקשור לארץ ישראל דווקא, בהרבה בחינות. אבל יש גם בט"ו בשבט צד שקשור לאדמה בכללה, לארץ שברא הקב"ה. ההרים שלה והגבעות שלה, השדות שלה והעשבים שלה. כשבן אדם יכול להסתכל בכל זה, אז צריך להשתמש בהזדמנות, לא עושים כל יום חגיגה לכבוד זה לא לכבוד העצים ולא לכבוד הפרחים. תראו, עם ניירות יש לנו הרבה עסקים, כאלה או כאלה, עם חשמל יש לנו הרבה מאד עסקים בכל מיני אופנים, אבל מתי יהיה לנו עסק עם הארץ הטובה? זה חג שעושים אותו לכבוד הארץ הטובה. שנהיה לפחות כמו העץ הזה. שיצמח משהו. לחיים.

ומוצאים פירות ואומרים לנו אסור ואנחנו לא אוכלים אותם. ומגיעה השנה הבאה ועוד פירות יפים, ועדיין אסור, ועוד שנה ועדיין אסור. אז אנחנו לומדים איך להתאפק. את כל הדברים הללו אני מבין כשאני מחזיק בארץ, אני מבין מה זה "מרחם על הארץ", מה זה החיים האלה של הארץ, למה שייכים החיים האלה ומה הערך שלהם. זה דבר שאדם צריך אותו גם בשביל הנשמה.

אני כתבתי הרבה פעמים על העניין הזה לאידך גיסא - שבן אדם שאין לו שמיים מעל הראש, גם אין לו קרקע טובה ללכת עליה. מגדלים פה הרבה אנשים בלי שמיים בכלל, יש להם לכל היותר 'המקום הזה שבו אווירונים נוסעים לחוץ לארץ', לברלין נגיד... אבל אין להם שמיים - אז צריך שאנשים יסתכלו על השמיים. אבל יש גם הצד האחר - שבן אדם לא יכול לחיות רק עם שמיים, וצריך שיהיה לבן אדם חוש לארץ הטובה. כשאוכלים את הפירות של הארץ - אני מתקשר אל ארץ הטובה; אל הפרי, אל היכול של הארץ. אני אוכל מה שאני יכול, מנסה לטעום, מנסה להתקשר. 66 זה העניין של ט"ו בשבט; לא עושים חגיגה לכבוד ראש השנה של העצים, לא אכפת לי ממנו.. אני עושה חגיגה לכבוד זה שאני נעשה "כעץ שתול על פלגי מים"

אני אשאל שאלה: ט"ו בשבט זה ראש השנה לאילנות - אז שהאילנות יעשו חגיגה, למה אנחנו חוגגים? אנשים עושים ט"ו בשבט, סיפרתי לכם שפעם אחת היה יהודי אחד שאני חושב שהיתה לו חנות במחנה יהודה, והוא היה מקפיד בט"ו בשבט כל שנה לאסוף מאה מיני פירות. זה היה פעם, עכשיו זה הרבה יותר קל. יהודי ישב וטרח, אני לא יודע מאיפה הוא השיג אותם, אבל כל השנה הוא היה עובד על זה. בשביל מה זה? בעצם העניין, האמת היא שזה לא במשנה ולא בגמרא ולא בספרים אחרים. באותם הזמנים בכלל לא נזכר שיש חג כזה ט"ו בשבט, ולא נזכר שאין אומרים תחנון. כתוב שט"ו בשבט הוא ראש השנה לאילנות (ע"פ משנה ראש השנה א,א) מהי הכוונה? זה כמו שהאחד בינאר הוא ראש שנת הכספים... זה תאריך שהוא לא בבחינת חג. אז למה הוא נהיה חג? מה יש ביום הזה שבעצם לא יגידו בו תחנון? ומה יש ביום הזה שעושים בו חגיגה?

אנחנו אומרים "ברוך מרחם על הארץ, ברוך מרחם על הבריות". יש דבר כזה שאני מתייחס לארץ, ויש דבר כזה שאני מתייחס לבריות, ואגב, בריות זה לא בהכרח בני אדם, בריות זה כולם. יש דבר כזה שאני אומר "ברוך מרחם על הארץ". התחושה שיש לי כשאני מחזיק אדמה ביד. תשתלו פעם צנוניות, זה לא קשה, זה אחד הדברים הכי קלים לגדל. צריך קצת עבודה שזה גם כן טוב לכולכם. אחר כך קצת לדלל צנוניות שזו עבודה אחרת - אחרי ששותלים אותן לא שמים אותן אחד אחד במקום, שמים ואז צריך לדלל אותן. אחרי כמה שבועות. צנוניות הן טובות הן צומחות מהר, זה לא דורש מבן אדם לחכות שלוש שנים כמו בעץ. כתוב על מצוות ערלה, שהיא באה לגנות את האדם הראשון, שהוא לא יכול היה להתאפק - ואנחנו שותלים עץ בעצמינו, לא מוצאים עץ שתול בתוך הגן,

חונטת:בורס

עולים
להר הזיתים
כמיטב המסורת של 'קרן אביה'

ליהודים הייתה אורה ושמחה

שבת 'ונהפוך הוא' מול מקום המקדש
עם יוני שרון - 'אבו טבלה'

יום שישי - שיחות | ארוחת צהריים קלה | תפילות בסגנון קרליבך |
עונג שבת עם רבנים, לוחמים, פצועי צה"ל, משפחות שכולות ומשפחות חטופים ועם
השחקן יוני שרון - המכונה 'אבו טבלה' |
שבת - תפילות מרגשות מול הר הבית | קידוש חגיגי | שיחות, מפגשים וסטנד אפ |
סעודות ניד המלך | מוצ"ש - הבדלה מוזיקאלית

אירוח שישי-שבת
זכור
פרשת תצווה

י-ו"א
באדר

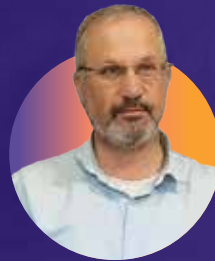
תשפ"ו (27-28 לפברואר)
במלון
שבע הקשתות
על הר הזיתים

יחיאל שוסהיים
סרן במיל,
חזן וזמר

צבי גרינהיים
רס"ב במיל,
חזן והזמר החסידי

הרב רמאל קצין
סא"ל במיל,
משרת ביחידה מיוחדת
רב בשיבת שדרות

הרב אברהם זרבי
דיין בבית הדין הרבני בת"א
לוחם בסירת גבעתי

קרן אביה

לע"נ אביה יהושע ז"ל גולדברג

לע"נ לוחם חטיבת כרמלי
רס"ל במיל רן הירשהורן ז"ל

**לחלא
את החלל**

הסעות בהרשמה מראש | מס' החדרים מוגבל | פנסיון מלא | כשרות מהודרת | צוות שומר שבת

להזמנות: ריבקי - 050-9287878 | rivkisb@gmail.com

במקום: פיסטוטי ישראל

* התכנית מתנה לשישים גיל

האירוע מאובסג ע"י כחות הביטחון

600,000 איש

4 גישות

1 דורך מנצחת

המשגיח יושב במפעל ואמר פרקי תהילים כדי שהמזון בפס הייצור יהיה כשר... < לקפוץ למים? לקפוץ לקו האש? להיכנע או לשאת תפילה? < אפשר לחשוב מטעם עצמנו על הרבה כיוונים, אבל שליחות משמיים יש אחת

פרשת בשלח) ניתח הרבי את הסוגייה באור חדש: מדוע באמת שלל הקב"ה את כל ארבע הדרכים שהוצעו להתמודדות עם המצרים? אמנם ניתן להבין מדוע הוא לא צידד בעמדה שהציעה התאבדות המונית ביס, אבל למה לא נכונה ההצעה לשאת תפילה או להשיב למצרים מלחמה שצרה?

בשביל להסביר זאת, דרש הרבי, כדרכו, את ארבע הדעות האלה כמייצגות ארבע דרכים שונות בעבודת ה' ובהתמודדות עם מצרים הרוחנית, דהיינו - העולם הגשמי והניסיונות בהם הוא מעמיד את היהודי. למעשה, אפשר לומר שעומדות כאן לפנינו ארבע נטיות פסיכולוגיות שהביאו כל קבוצה לגיבוש עמדתה, ולהלן נציג את ארבעתן לאור דברי הרבי, לפי הבנתנו.

ראשית, המחשבה שפתרון הבעיות שלנו הוא בקפיצה לים, נובעת מתחושה קשה לפיה אין תקווה. נקלענו לדרך ללא מוצא ואין אפילו קרן אור אחת באפלה. ייאוש מוחלט. בסיטואציות כאלה, במצבים הקיצוניים יותר אדם עלול ללכת כנגד כל מה שהוא מאמין בו וכנגד האינסטינקט הטבעי והבריא שלו לחיים. הוא מגיע לנקודה שבה אין לו שום נכונות או מסוגלות להתמודד עם סבל, רחמנא ליצלן. במצבים הפחות חמורים, הוא עלול להתאבד רוחנית ולחיות בבריחה מהחיים. בריחה שכזו יכולה להיות בדמות התמכרות מסוימת, אכילה רגשית וכדומה, שהמכנה המשותף

יכולים בגלל הים הגועש לפניהם, ומאחור נושפים בעורפם המצרים, מזוינים מכף רגל ועד ראש ומאומנים היטב. מה עושים? כדרכם של יהודים - הם מתווכחים, כשעל פי המדרש התפלגו הדעות ברגעים הדרמטיים האלה לארבע קבוצות:

היו שאמרו: "חבר'ה, עדיף לקפוץ לים ולטבוע מאשר להגיע למצב בו ניפול שוב בידי המצרים". אחרים טענו בלהט שקפיצה לים איננה אלא צעד פחדני ואובדני, וקראו לאחיהם לאזור אומץ ולהילחם במצרים. קבוצה שלישית טענה שאין מקום לנקיטת יוזמה במצב הנוכחי ונימוקה עמה: "להילחם - זה הרי חסר סיכוי בהתחשב ביחסי הכוחות, וגם לקפוץ לים אל המוות זו לא אופציה; עדיף, אפוא, להרים דגל לבן. ניכנע מרצון ונשוב הביתה, למצרים". קבוצה רביעית ואחרונה טענה שכדאי ללמוד מאבותינו כיצד להתמודד עם מצבים שכאלה - "נפנה בתחינה אל ה' שיגן עלינו ויושיענו מידי מבקשי רעתנו. רק בכוח התפילה יש לנו סיכוי להינצל".

מה היה הסוף? במספר מילים שלל הקב"ה את כל הרעיונות הללו והורה למשה: "דבר אל בני ישראל וייסעו". קיבלתם יעד? פשוט משיכו לעברו. כל דבר אחר - יחטא לתפקידכם.

באחת משיחותיו (אוצר לקוטי שיחות,

לחיים, לחיים ולברכה. אחיי ורעיי, תמיד אומרים שיציאת מצרים היא כאן ועכשיו, ובאמת אין כמו הפרשה שלנו כדי להמחיש כמה הסיפור הוא אקטואלי.

במקום להמשיך בקו ישיר לעבר ארץ ישראל, שהמרחק בין מצרים אליה איננו רב, ה' מחזיר את העם לכיוון מצרים והם חונים ליד בעל צפון, האליל המצרי. כשפרעה שומע על כך הוא כבר בטוח שהוא מבין את הסיטואציה: "נבוכים הם בארץ!" בני ישראל אינם מצליחים למצוא את הנתיב הנכון בדרך לארץ, והוא מיד עושה אחד ועוד אחד וחושב לעצמו: אם במקום להתרחק מאיתנו ולהתקדם אל היעד הם סבים על עקבותיהם וחונים בסמוך לאילינו היקר, מסתבר שבעל צפון עושה עבודה טובה. בשום אופן אין לראות בחנייתם על ידו צירוף מקרים...

מעודד מכך, לוקח פרעה את מה שנשאר מצבאו, משלהב את החיילים המפוחדים ומדביק אותם בתחזית הצבאית שלו - המצב כעת יתהפך לטובתם, והם יוכלו להכריע את ישראל במכה אחת ולהשיב אותם למצרים. ולא רק זה, הוא מגדיל לעשות ומתחייב לחלוק איתם את השלל בצורה שוויונית, דבר שבן-יום יהפוך אותם לעשירים...

בינתיים, כאשר בני ישראל מבחינים בפרעה ופרשיו ההולכים וקרבים אליהם עם הסוסים והמרכבות, הם נכנסים למצוקה אמיתית ועומדים בין הפטיש לסדן. להתקדם הם אינם

לכולן הוא – הדחוקת הכאב ובריחה לאזור הנוחות. מבחינת אדם כזה, להסתכל באומץ על הקושי ולנסות לפתור אותו ולהמשיך בחיים מלאים, זו לא אופציה אפשרית. האתגר גדול ממידותיו והוא כבר הרים ידיים.

העניין הוא, שהייאוש הוא בעצם אשליה. תחושת 'סוף העולם' היא סובייקטיבית בלבד, ולוקה בקוצר ראייה חמור. האמת היא שאם הקב"ה שם אותך במצב מסוים, מאתגר ככל שיהיה, הדבר מעיד על שני דברים: ראשית, יש לך כאן איזה תיקון לעשות ושליחות לבצע. שנית, יש בכך הכוונה הדרושה לך. ועל כן, פקח עיניים, התמלא באמונה ואופטימיות והתחל להתבונן על המצב מכיוון שונה ולחשוב על הדברים אחרת. פתאום תגלה נתיבים ושערים שונים בדרך שעד לפני רגע נראתה ללא מוצא.

גם בעבודת ה', לפעמים יהודי מרגיש שהעולם הזה על שלל פיתוייו ותאוותיו מעמיד בפניו אתגר בלתי עביר. לתחושתו, במלחמה החזיתית בין הקדושה והעולם, האחרון ינצח בנוק-אאוט. הוא סבור שאין לו תשובה הולמת לאטרקטיביות של העולם והזוהר המדומה שעוטף אותו. אי לכך הוא נמנע, עד כמה שאפשר, מלקיים ממשק אתו. הוא מפיל את עצמו לים התורה ומסתגר לו בארבע אמות של הלכה. הוא בונה סביב קהילתו חומה בצורה, את הצעירים הוא מגדל בחממות, ובתוכו הוא בטוח שהוא החגב, שהתורה נמצאת במגננה, והעולם הוא הענק התוקף והאימנתי.

ליהודי כזה אומר הקב"ה: בני, לא זו הדרך! זה נפלא שאתה רוצה ללמוד ולהתפלל, אבל לא הורדתי את הנשמה שלך לעולם הזה כדי שהיא תחיה בפרט, הסתגרות ובריחה. יש לך פה תפקיד, קיבלת שליחות – להאיר את החשכה. ובכן, צא מאזור הנוחות. ובכלל, זו חתיכת עלבון לתורה ולמצוות שניתנו מן השמים, כאילו אין להן מה לומר מול העולם הזה והתאוות שבו.

חוץ מזה, את ההתנהגות שהיהודי הזה מציע חסידים מכנים 'צדיק בפרוה' – ביטוי המדמה יהודי שעסוק כולו בהתקדמות רוחנית אישית, אבל אדיש למצבם של אחרים. הוא מתעטף ב'פרוה' המחממת של התורה והמצוות, אבל לא שם לב לסבלם של אחרים מהקור. אילו היה אכפתי כלפיהם, היה מתאמץ לדאוג לתנור תקין שיחמם את כל החדר על כל הנוכחים בו, אבל מה אכפת לו – העיקר שיש לו מעיל פרוה...

הלאה, מה לגבי ההצעה המדינית לחזור למצרים? ובכן, מדובר ביהודי שגם לאחר שכבר טעם מהחופש וחווה גאולה, הוא לא מאמין ביכולת שלה להתקיים למשך זמן. למשל, הוא נגמל מהרגל רע וכבר היה באורות, ואז הגיעה הנפילה הכואבת, והוא שוב מצא את עצמו במצרים שבלב. הוא עבד על מידת הכעס, האריך את הפתיל ורכש סבלנות – אבל לא עבר זמן רב והוא חזר לכעס הרעיל, על התור בחנות, על האישה או על הילדים. וכל זה למה? כי עמוק עמוק בפנים הוא לא מאמין שיכול להתחולל בו שינוי אמיתי.

אדם כזה אולי לא מוותר על החיים עצמם, אבל נוטה לפספס אותם. הוא נכנע לרפואי פעולה שגויים ומאבד את האמונה והנכונות

להשתנות, וכך מיום ליום חיייו הופכים לחסרי חיות. ואם בעבודת ה' עסקינן, מדובר באדם שנצמד להוראות התורה ועושה כל מה שצריך, אבל בלי חיות והתלהבות. הוא הולך לתפילה כדי לצאת ידי חובה, הוא נותן צדקה כפי ההכרח, וקיום המצוות כולו נעשה כמו אונס ועבודת פרך.

כך הוא בעצם נותר סטטי ושם למצרים וההגבלות של טבעו. ובקיצור, הוא חוזר למצרים.

לעומת היהודים הקודמים, הקבוצה שצידדה במלחמה מול המצרים הם חבריה בעלי יוזמה שבוחרים בדרך אופנסיבית ויוזמת, אבל אליה וקוץ בה. מי שברירת המחול שלו היא מלחמה, צריך שיבחן לעומק האם הוא נלחם ברע מתוך רצון כן להטיב, או אולי הוא פשוט מכור לכיפופי ידיים, לאקשן, וזקוק לאדרנלין שבמלחמה. אם הוא יתבונן היטב, יכול להיות שהוא יגלה שהמלחמה שלו היא לא לשם שמיים כפי שסיפר לעצמו, אלא המניעים שלה הם נקמות ונצחנות קטנונית...

את התופעה הזו אנחנו מוצאים בענייני חולין וכך בענייני קדושה. יש כאלה שחלק משמעותי מהמרץ והזמן שלהם מוקדש לניהול מערכות כנגד הקליפות ושאר עוברי עבירה. בבית הכנסת הוא משתיק את פלוני שמדבר באמצע קדיש וגוער באלמוני שהביא ילד קטן שמפריע לשמיעת קריאת התורה, וכן הלאה והלאה. יהודי כזה, כשהוא מגלה שזה הופך להיות העיקר הגדול שעליו מושתתת עבודת ה' שלו, כדאי שיפושש בנפשו ויבחן בלי משוא פנים את מקורה של המוטיבציה הנלהבת שלו בתחומים אלה – האם הוא אכן לוחם מלחמות ה' או שאלו הנטיות הנחותות של הנפש הבלתי מרוסנת שלו...

אם תשאלו: אז מהי מלחמה נכונה? – התשובה היא: כזו הנובעת מרצון לשנות את המציאות ולעשות אותה טובה יותר. שהעולם אחרי הניצחון יהיה טוב מזה שלפניו. כך בוחרים במלחמה באופן ובמידה הנכונים, ולא פותחים בכזו שתיביא נזק העולה על התועלת.

בעולם החינוך, לצערנו, התנהגות כזו מחוללת נזקים לאין-ספור. למשל, כשילד מתחצף והאבא או המורה מעמיד אותו במקום אימפולסיבי, מתוך מקום נצחני, הוא אולי ינצח בקרב אבל עלול להפסיד במערכה. תגובה שמסגירה כעס ואיננה סבירה ומידתית, יכולה לפגוע ביחסים עם הילד וליצור הזיק שלא פיללנו אליו. כדי למנוע זאת, צריך לפעול מתוך מקום נקי שמבקש לבנות את הילד ומחפש את תועלתו החינוכית. כך נשתדל להתאים את אופי התגובה למעשה באופן שישגי את מבוקשנו, ואם נמצא דרך אלטרנטיבית טובה יותר או נבין שברגע זה נכון להבליג ולא להעביר אותו סדרת חינוך, נעשה זאת.

כך גם לגבי נטיות ומידות בלתי מתוקנות בתוכנו עצמנו. לא תמיד נכון לצאת למלחמה נגדן ולהיכנס בהן כפול גז. לפעמים הדרך הנכונה היא התמקדות בטוב שבנו, בחיזוק המערכת החינוכית, כאשר כפועל יוצא מזה תהיה גם הטבת המידות והנטיות הטוענות תיקון.

אחרונה חביבה הייתה הקבוצה שאמרה "נצווה כנגדן", נישא תפילה ליושב במרום. אלה היו אנשים מלאי אמונה לכאורה, לא כך? הם ידעו שהכתובת היחידה לישועה היא הקב"ה, "אשר לו הכוח והממשלה לעשות בעליונים ובתחתונים כרצוננו". הם נתנו לו את מלוא הקרדיט וזעקו לעזרתו.

העניין הוא, שגם הלך-רוח כזה המוציא את האדם מהמשוואה ומשאיר את הכול במגרש של הקב"ה, איננו מכוון לרצון ה'. אמנם האמונה הזו מרשימה, וההבנה שהכול מתחיל ומסתיים ברצונו – נכונה גם היא, אבל בואו לא נשכח שכחלק מרצונו של הקב"ה נדרש גם האדם מצידו לעשות מעשה. הוא רוצה אותנו בעסק. אחרת, אנחנו דומים לאדם המתפלל למציאת זיווג ולא הולך לפגישות, או מתפלל לפרנסה אבל מסרב לכל הצעת עבודה...

הבסיס הנכון לעבודת ה' הוא "וברכך ה' אלוקיך בכל אשר תעשה". על האדם לעשות בהתאם ליכולתו ומוטלת עליו חובת ההשתדלות, אלא שבד בבד עליו לזכור "כי הוא הנותן לך כוח לעשות חיל".

אבא שלי סיפר לי שפעם הוא נכנס למפעל לייצור מזון, ופגש שם את משגיח הכשרות כשהוא אוזח בידיו ספר תהילים ואומר פרק אחר בדבקות, מבלי להרים את עיניו מהספר. אבא שלי התעניין בעדינות מדוע הוא אומר תהילים, והוא השיב בפשטות: "אני מתפלל שהכל יהיה כשר..."

ברור לכל בר דעת שמשגיח שמסתפק באמירת תהילים כדי שהמזון יהיה כשר למהדרין, הוא משגיח שמועל בתפקידו! האמצעי הנכון לכך שהמזון במפעל יהיה כשר, הוא בראש וראשונה – ערנות ושימת לב מצד המשגיח שתהליך הכנת המזון יתבצע בהתאם להלכה. ולצד זאת, בוודאי שכמה פרקי תהלים שעבודתו תצליח ולא תצא חלילה תקלה מתחת ידיו, יכולים להועיל.

לחיים לחיים, הבנו מה לא. אבל מה כן? "דבר אל בני ישראל וייעצו". בניי היקרים – אומר הקב"ה לעם ישראל – אל לכם להרים ידיים בייאוש מהתמודדות עם העולם ולהפיל את עצמכם לים התורה כבריחה מהמציאות. גם אל תקבלו את מרות מצרים כגזרת גורל וכעובדה מוגמרת, דבר שיוציא מכם את החיות בעשיית המצוות ויעקור מהלב שלכם את האמונה באפשרות לשנות את העולם ולהיחלץ ממצרים. גם אל תתמכרו למלחמות והתנצחויות, ובטח שלא תשבו בחיבוק ידיים ותקו לטוב.

הדבר הנכון הוא שתשימו לנגד עיניכם את השליחות שהטלתי עליכם ותתבטלו אל רצוני, ולא תפעלו רק על פי נטיית ליבכם ובהתאם לסוג האישיות שלכם. היעד שלכם הוא מתן תורה? סעו אליו! גם כשאתם בין הפטיש לסדן והמצב האובייקטיבי-לכאורה נראה על הפנים, אני איתכם. וכשאני איתכם, אין דבר שיוכל לעצור בעדכם. תמיד אתם יכולים להתקדם ולהמשיך אל עבר מילוי השליחות שלכם. בהצלחה!

איזה ספר יכול להתאים לנערה צעירה שרוצה להתחזק בתיקון המידות?

ההתלבטות היא האם נכון להביא עניינים מותאמי גיל ובוזה להתרחק מהדבקות בדברי רבותינו הגדולים, או להידבק בדבריהם העליונים אך להתקשות בהבנתם. נראה שהיום יש ריבוי ספרות שעושה עבודה נפלאה - לוקחת את דברי רבותינו ומסבירה אותם בשפה שווה לכל נפש.

לדוגמה ספר התניא, שנכתבו לו ביאורים רבים בדרכי הסברה מגוונות וברמות שונות, כדי להיות דבוקים בדיבוריו הלוהטים של אדמו"ר הזקן מצד אחד, ולתת סולם גם למי שלא רגיל בשפה מצד שני. וכן מצינו בספרים אחרים. ועל השאלה אחרי איזה מרבתינו נלך - אנחנו בדור שקשור לריבוי הגוונים, ועל זה אמרו "אין אדם לומד אלא במקום שליבו חפץ". וברוך השם שנתרבתה הדעת והמפרשים לספרים שיסודתם בהררי קודש.

איך מבארים בחסידות את המעלה של ט"ו בשבט?

הרבי מלובביץ' הסביר שהמעלה המיוחדת של ראש השנה לאילנות היא שהוא חל כשהלבנה מלאה, ובוזה הוא יוצא דופן משאר ראשי השנים.

התבואה נועדה להזין את האדם ולמלא את צורכו הבסיסי, ואילו האילנות באים להמתיק ולענג. זו חביבותה המיוחדת של ארץ ישראל - שההתקשרות אליה גם בגלות כיום ט"ו בשבט הייתה אל פירותיה - בחינת העונג שבה, והעונג הזה קשור אל העדן שלעתיד לבוא.

אמרו רבותינו שעתידיים אילנות שבארץ ישראל להוציא גלוסקאות, עוגות מוכנות. כלומר, היום צריך אחת עשרה מלאכות כדי להגיע מהחריש והזריעה עד ללחם האפוי, אבל לעתיד לבוא הכל ייצא מן האילן כשהוא מוכן לאכילה. מה שדורש היום עמל ויגיעה יגיע אז בצורה של מתיקות מוכנה שרק צריך להתענג עליה. וארץ ישראל שעיני ה' אלוך בה, שייכת לטוב העליון הזה של העתיד לבוא.

איך מגיעים לכך שעבודת השם שלי תהיה פנימית ולא חיצונית?

המושג "עבודה חיצונית" כולל כמה עניינים, כגון התפארות בפני אחרים, שימת דגש על הצורה והיופי והמחיר, ועוד שאלות שערכי העולם הזה אחוזים בהן. לכך מצטרפת גם הבנה שטחית של המידות, שאינה זוכה לעומקים הנפלאים שרבותינו מצאו בהן.

העצה הכוללת היא ללמוד מחכמים שקשורים בפנימיות העניינים ולא באיך אנשים רואים אותם, והם דולים ומשקים מדברי רבותינו. וכך גם אדם צריך למצוא בעצמו את ההתמסרות לעשות את הדברים לשמם, למלא רצון ה' מצד השמחה לעשות לו נחת רוח ללא רווחים של כבוד או פרסים - "לעשות רצונך אלוקי חפצתי". וירבה ללמוד במקורות מתאימים כדי שפנימיות הנפש תהיה בטוב האלוקי ולא רק בעשייה כמצוות אנשים מלומדה.

ת.ד. 52589 רמת גן < העלון טעון גניזה • karovel.co.il

לתגובות ויצירת קשר qarov.elecha@gmail.com קרוב אליך • לפרסום: 052-4061065

קרוב אליך

עלון שבועי לעבודת השם בדרך החסידות

הרד"כ
שבת

בדייני מנהדרין
הרב אברהם יצחק

מכון מדעי טכנולוגי להלכה
בתחום לאישור המוצר

בר מים אלקטרה
שבת למהדרין
מים חמים וקרים לכל השבת

מיחסני חשמיל

רק ב-
₪2,490
במקום ₪3,190

בתוקף עד 3.2.26 או עד גמר המלאי
בסניפים ובאתר לפחות 30 יחידות למכירה

***5018**